

РОЗНЫЯ БРЭНДЫ –
АДНА СТРАТЭГІЯ

4

ШТО ВЯДОМА
ПРА НОВЫ ШТАМ
«АМІКРОН»

8

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

1 СНЕЖНЯ 2021 г.

СЕРАДА

№ 232 (29601)

ЛІЧБА ДНЯ

18,3

млрд долараў

склаў знешні дзяржаўны доўг на стане на 1 лістапада 2021 года, зменшыўшыся з пачатку года на \$0,3 млрд (з улікам курсаваых розніц), або на 1,6 %, паведаміла Міністэрства фінансаў. У студзені—кастрычніку 2021 года прыцягнуты знешнія дзяржаўныя пазыкі на суму, эквівалентную \$1 065,5 млн, у тым ліку \$857,1 млн — урада Расіі, \$163,5 млн — МБРР, \$20 млн — Фонду міжнароднага развіцця АПЕК, \$14,9 млн — Экспартна-імпартнага банка Кітая, \$10 млн — ЕБРР і СІБ. Пагаізнне знешняга дзяржаўнага доўгу ў студзені—кастрычніку складала \$1 451,1 млн, з якіх \$638,8 млн — урада і банкаў Расіі, \$406,9 млн — банкаў Кітая, \$276,6 млн — ЕФСР, \$121,6 млн — МБРР, \$6,5 млн — ЕБРР і ПІБ, \$0,7 млн — Таварна-крэдытнай карпарацыі ЗША. Дзяржаўны доўг Беларусі на 1 лістапада склаў Br55,3 млрд і зменшыўся ў параўнанні з пачаткам года на Br2,5 млрд, або на 4,3 %.

КОРАТКА

- Праект «Мінск — здаровы горад» дапоўніцца постковідным аздаруленнем.
- У Беларусі скарачаецца колькасць малазабеспечаных сем'яў.
- Школьнік рэалізоўвае ў БДУ экалагічны праект па перапрацоўцы адходаў лясной прамысловасці.
- Натарыусы і адвакаты Мінскай вобласці 2 снежня пракансультуюць бясplatна.

Самы зімовы

СЮЖЭТ

Сталічнае прадпрыемства «Мінскрэклама» па традыцыі да першага зімовага месяца ўпрыгожвае горад навагоднімі ёлкамі. Вось і сёлета спецыялісты механазборачных работ фірмы ўжо паспелі ўсталяваць і аздобіць шмат зялёных (хай сабе і штучных) прыгажунь: каля Палаца спорту і Нацыянальнай бібліятэкі, на плошчы Незалежнасці і каля Ядовага палаца,

у Лошыцкім парку і каля філармоніі, а таксама на іншых пляцоўках. Адзін з удзельнікаў падрыхтоўкі горада да свята — Павел ПЕТУХОЎ. Трэці год ён працуе ў «Мінскрэкламе» і ў перадавагодні сезон разам з брыгадай афарміцеляў прыбірае карункамі і шарамі наш спрадвечны сімвал. Сёлета Паўлу выпала гонар усталяваць і ўпрыгожваць галоўную ёлку сталіцы на Каст-

рычнікай плошчы — каля Палаца Рэспублікі. Па некалькі разоў на дзень пры дапамозе аўтавышышкі спецыяліст падымаецца на вышыню і надзейна мацуе люстраныя рознакаляровыя шары. І з кожным пад'ёмам зялёная прыгажуня ўсё больш набывае свой адметны вобраз і непаўторнасць.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара

Парламенцкі дзённік

ШКОЛЬНЫЯ АБЕДЫ СУПРАЦЬ ФАСТ-ФУДУ

Пра што сёння варта задумацца
арганізатарам харчавання

рэйд з дэпутатам і спецыялістам у сферы дзяржкантролю ў сталовую гродзенскай школы.

Сучасныя дзеці вельмі пераборлівыя ў ежы. З такой праблемай сутыкаюцца многія сем'і. А як накарміць, напрыклад, тысячу альбо дзве тысячы дзяцей? Пры гэтым усе неабходныя нормы захаваць і задаволіць жаданні школьнікаў. А галоўнае, не страціць пазіцыі падчас таланага наступлення фаст-фуду. Карэспандэнт «Звязды» адрэагавала ў сумесны

СТАР. 4

Перспектыва

ІНДУСТРЫЯ СУСТРЭЧ

Беларусь гатова развіваць MICE-турызм

Пандэмія значна паўплывала на турызм, паспрыяла новым гібридным формам зносін. Так, адначасова з жывымі сустрэчамі можа ісці кантактаванне праз інтэрнэт. Але чым больш стасункаў праходзіць у анлайн-фармаце, тым больш нарастае патрэба ў жывых зносінах. І дзелавы турызм таму не выключэнне. Апошнім часам усё часцей выкарыстоўваецца тэрмін MICE-турызм (гэта абрэвіатура ад англійскіх слоў Meetings — карпаратыўныя сустрэчы, Incentives — тымблдынгі і матывацыйныя туры для супрацоўнікаў, Conferences — з'езды, семінары, канферэнцыі, Exhibitions — выстаўкі, нефармальныя сустрэчы).

СТАР. 7

ISSN 1990 — 763X

2 1 2 3 2

9 771 990 763 008

Кожны дзень — са «Звяздой»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2022 года, — у падарунак чатыры календары — маляўнічы насценны, рэлігійны, народны і месяцавы

«Я ПАВІНЕН ПРАДБАЧЫЦЬ, ШТО АДБУДЗЕЦА, КАБ НЕ АТРЫМАЛАСЯ, ЯК У 41-М ГОДЗЕ»

Прэзідэнт даў інтэрв'ю гендырэктару МІА «Россия сегодня» Дзмітрыю Кісялёву

Шэраг размоў Аляксандра Лукашэнкі з прадстаўнікамі замежных сродкаў масавай інфармацыі працягваецца. Сустрэча з кіраўніком найбуйнейшага расійскага медыяхолдынга Дзмітрыем Кісялёвым — чацвёртае інтэрв'ю Прэзідэнта за месяц для неабеларускіх медыя. Да гэтага кіраўнік краіны адказаў на пытанні амерыканскай тэлекампаніі CNN, брытанскай карпарацыі BBC, расійскага часопіса «Національная оборона».

Па звычайным парадку такіх размоў іх поўны змест становіцца вядомы аўдыторыі пасля публікацыі ў СМІ, якому давалася інтэрв'ю. Але некаторыя фрагменты з размовы былі прадстаўлены для апублікавання ўжо ўчора. Так, напрыклад, журналіст запытаў: калі Германія адмовіцца ад прысутнасці ядзернай зброі на сваёй тэрыторыі, яе, верагодна, размесцяць у Польшчы. Як тады павядзе сябе Беларусь?

«Тады я прапаную Пуціну вярнуць ядзерную зброю ў Беларусь», — кажаў Прэзідэнт.

«Якую ядзерную зброю?» — удакладніў Дзмітрый Кісялёў.

«Мы дамовімся, якую. Тую ядзерную зброю, якая будзе найбольш эфектыўная пры такім сударанні. Мы на тэрыторыі Беларусі да гэтага гатовыя. Я, як рулівы гаспадар, нічога не разбурыў. Усе «хлявы» (для размешчання гэтай зброі. — «Зв.») стаць на месцы», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Таксама Аляксандр Лукашэнка расказаў пра планы рэагавання на спробы стварыць канфлікт на граніцы.

«Яны пачалі маневры ў Польшчы, Латвіі, Літве і Украіне. Што павінен я рабіць як галоўнакамандуючы: не ісці на правакацыі. Але я павінен прадбачыць, што адбудзецца, каб не атрымалася, як у 41-м годзе», — сцвярджае Прэзідэнт, прывёўшы ў прыклад паводнікі кіраўніцтва СССР напярэдадні пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

«Таму я вымушаны мець планы і падраздзяленні беларускай арміі, якія будуць рэагаваць на любую спробу стварыць канфлікт на граніцы Прыбалтыкі, Польшчы і Украіны. На жаль, украінцы, як звычайна, пабелі наперадзе нават войскаў НАТО», — дадаў кіраўнік краіны.

Адказаўшы на пытанні Дзмітрыя Кісялёва, закрываў Прэзідэнт і стаўленне Захаду да сітуацыі з мігрантамі. Па яго словах, калі еўрапейцы скасавалі дагавор аб рэадмісіі, ён заявіў, што больш не будзе абараняць іх граніцы.

«Яны скасавалі першымі і не хочучы абмяркоўваць зараз гэту тэму. Калі мы з Прэзідэнтам Пуціным аб вытоках гаварылі, я яму сказаў, адкуль усё пачалося — санкцыі. Слухай, на шыі накінулі пятлю, заціскаюць і кажуць: «Абараняй мяне!» Я шычыра ім заявіў у самым пачатку: «Вы пайшлі на абвастэрэнне адносін, абнавачваеце нас у гэтым самалёце (пасадка рэйса Ryanair. — «Зв.») і іншае, хоць ніводнага факта няма. Вы пачалі

ўдушэнне Беларусі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Закрываўшы тэму бежанцаў на граніцы, кіраўнік дзяржавы нагадаў, што калі гаварыць па тэлефону з в.а. канцлера Германіі Ангелай Меркель, яна папрасіла яго заняцца рэпатрыяцыяй гэтых людзей. «Я кажу: ведаеце, Ангела, такімі жорсткімі словамі давайце не будзем нават гаварыць», — расказаў Прэзідэнт. — Гэта значыць, халай адсюль і вывозь сілай. Я ёй адразу сказаў, у канцы ўжо, двойчы паўтарыў: я буду старацца вырашыць гэту праблему да Новага года, таму што яна нам не патрэбна. Людзі боўтаюцца то ў Мінску, у Гродне і іншае. Ведаеце, як рэагуе насельніцтва. Мы будзем прасіць гэтых людзей, якія законна ў нас знаходзяцца па турыстычнай візе ў гасцініцы і іншае, каб яны вярнуліся назад, таму што гуманітарнага калідора не будзе».

Прэзідэнт адзначыў, што эвакуацыйныя рэйсы былі аплатаваны Іракам. Беларусь жа ўжо затраціла на ўтрыманне бежанцаў, вадольце даных толькі тыднёвай даўнасці, \$12,5 млн. «Цяпер гэта будзе ў два разы больш», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

«Гэта значыць увесь догляд, харчаванне, абабраванне, лячэнне...», — удакладніў Дзмітрый Кісялёў.

«Абсалютна», — пацвердзіў Прэзідэнт.

***

Пасля размовы Дзмітрый Кісялёў падзвіліўся з беларускімі калегамі сваімі ўражананнямі ад сустрэ-

чы. Ён адзначыў шчырасць, прыхільнасць Аляксандра Лукашэнкі да абмеркавання.

«Ён не лімітаваў мяне ў часе. Мы размаўлялі каля дзвюх з паловай гадзін. Размова была напружаная. Яна складалася з пяці блокаў, там была належащая драматургія. У мяне ёсць адчуванне добра зробленай работы, нашай агульнай работы, бо інтэрв'ю — гэта заўсёды агульная работа», — сказаў кіраўнік МІА «Россия сегодня».

Інтэрв'юер паведаміў, што Прэзідэнт паглыбляўся ў гісторыю, гаварыў пра будучыню, шмат было навін пра асабістыя сустрэчы з Уладзімірам Пуціным. Дзмітрый Кісялёў адзначыў, што ішоў на рызык і задаваў пытанні, якія маглі выклікаць нейкае раздражненне ў кіраўніка краіны, але Прэзідэнт адказаў добразычліва.

«Гэта інтэрв'ю, як мне здаецца, дае падставу для таго, каб глыбей зразумець логіку дзеянняў Прэзідэнта і логіку беларускага народа, калі ён падтрымлівае яго», — дадаў журналіст.

Па яго словах, гэта размова стала для яго адкрыццём, бо раней Дзмітрый Кісялёў ніколі не сустрэўся з Аляксандрам Лукашэнкам. Як падкрэсліў журналіст, асабліва ўразіла яго рашучасць Прэзідэнта Беларусі, з якой ён гатовы адстойваць створаную ім дзяржаву, і бескампраміснасць, з якой ахоўвае нацыянальныя інтарэсы.

Інтэрв'ю будзе апублікавана на рэсурсе РІА «Новости» агенцтва «Россия сегодня». Поўнаасцю раз-

мову, як расказаў Дзмітрый Кісялёў, па дамоўленасці пакажуць на канале «Россия 24». Фрагмент інтэрв'ю пакажуць у найбліжэйшым выпуску «Вестей недели» на канале «Россия». Але і гэта не ўсе рэсурсы, якія будуць асвятляць размову.

«Інтэрв'ю будзе размешчана на РІА «Новости». Гэта самы папулярны інфармацыйны рэсурс у рускім інтэрнэце. У нас больш за шэсць мільянаў заходаў у дзень. «Россия сегодня» працуе на 32 мовах. Тобок гэта інтэрв'ю пойдзе на 32 мовах. Плюс нашы чэмпіёны прабоце ў сацыяльных сетках. У нас каля 10 мільянаў падпісчыкаў. У нас ёсць радыё «Спутник» — самая цытаваная радыёстанцыя Расіі. На ўсіх нашых рэсурсах будзе выкарыстана гэта інтэрв'ю. Увогуле, мала не падасца», — падсумаваў Дзмітрый Кісялёў.

Міжнароднае інфармацыйнае агенцтва «Россия сегодня» асвятляе за мяжой падзеі палітычнага, грамадскага жыцця ў Расіі і падзеі ў свеце. Медыяхолдынг уключае ў сябе радыё, навінавыя службы, інфармацыйныя парталы, мультымедыяльныя прэс-цэнтры, вытворчасць і распаўсюджванне фотакантэнтў, інфарграфікі, інфармпліацыі ў сацыяльных сетках і вытворчасць кантэнтў для мабільных праграм. Штодня «Россия сегодня» выпускае каля пяці тысяч інфармацыйных матэрыялаў. Карэспандэнцкая сетка медыя налічвае дзясяты журналістаў у Расіі і звыш 100 па ўсім свеце.

Марыя ДАДАЛКА.

Наталля КАЧАНАВА:

«Наш абавязак — захаваць суверэнную і незалежную Беларусь, мір і спакой у нашай краіне»

АКЦЭНТЫ

Спікер верхняй палаты парламента на чарговай сесіі Савета Рэспублікі заклікала сенатараў даносіць праўду на ўсіх магчымых пляцоўках.

Наталля Качанова акцэнтавала ўвагу, што сітуацыя, якая разгортваецца вакол Беларусі, не можа не хваляваць, бо на краіну працягваецца масіраваны гібрыдны ціск. Спікер падкрэсліла: метады атакі становяцца ўсё больш цынічнымі і антыгуманымі, выходзяць за межы здаровага сэнсу і чалавечай маралі:

— Спачатку нашу дзяржаўнасць пасрабавалі знішчыць бліцкрыгам, калі не атрымалася — пачалі душыць санкцыямі, — нагадала Наталля Качанова і працягнула, што ў адрас Беларусі, беларускіх улад і беларускага народа не спыняюцца плынь фальшў і хлусні. — Нашым прадстаўнікам ствараюцца ўсялякія перашкоды ў дэманстрацыі свету праўды: блакіруюцца ўдзел у міжнародных мерапрыемствах, а еўрапейскім журналістам забараняецца мець зносіны з намі.

Яна акцэнтавала, што заходнія «лялечнікі» апусціліся да выкарыстання ў якасці гібрыднай зброі ні ў чым не вінаватых людзей:

— Неймаверна, што ў XXI стагоддзі бежанцаў не толькі выштурхваюць да нас сілай, ужываюць супраць іх слязататычы газ, святлошумавыя гранаты, ядахімікаты, але і не грэбуюць у прамым сэнсе падкіданнем іх мёртвых змардаваных цел на беларускую тэрыторыю, — абуралася Старшыня Савета Рэспублікі.

Яна перакананая: заходнія палітыкі бяцца паказаць сваіму народу праўду — «дмакратыя», што дзясцігоддзямі навязвалася,

не спраўляецца з надзённымі праблемамі, няхай гэта пандэмія або прыток мігрантаў. Уласны слабасці і памылкі яны спрабуюць закамуніфіраваць пад нібыта больш значныя праблемы іншых краін і народаў.

Спікер адзначае, што міграцыйная сітуацыя на беларуска-польскай граніцы паказала: чалавечыя жыццё для заходніх дэмакратаў нічога не значыць.

— Ім не шкада ні цяжарных жанчын, ні дзяцей, ні старых, якія, паддаўшыся на іх жа абяцанні, адправіліся ў Еўрасаюз па лепшае жыццё, а цяпер ужо трэці тыдзень вымушаны знаходзіцца ў поўнай нявызначанасці, — падкрэсліла яна.

Спікер верхняй палаты парламента адзначыла, што, на шчасце гэтых людзей, у якасці транзітнай тэрыторыі яны выбралі немявіта Беларусь:

— Для нас, беларусаў, няма чужога болю — і мы не пакінулі бежанцаў у бядзе. Усе дзяржаўныя органы, грамадскія арганізацыі і проста грамадзяне адгукнуліся і дапамагалі бежанцам, — кажа Наталля Качанова.

Яна нагадала, што ў ліку першых, хто прапанаваў сваю дапамогу і аказаў садзей-

нічанне, быў Савет Рэспублікі. Па даручэнні кіраўніка дзяржавы сенатары ажыццяўляюць агульнае каардынаванне гуманітарнай місіі на граніцы. Асабліва ўвага — цяжарным жанчым і дзецям.

Трэба сказаць, што з самага першага дня ўтварэння стыхійнага лагера і да сённяшняга старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям Віктар Лісковіч знаходзіцца на граніцы для рэалізацыі даручэння на месцы. Многія сенатары таксама непасрэдна далучаны да вырашэння дадзенага пытання.

Наталля Качанова нагадала, што Прэзідэнт Савета Рэспублікі адразу ж звярнуўся да міжнароднай супольнасці з заклікам не заставацца аб'якавымі і прыкласці намаганні для ўрэгулявання сітуацыі ў канструктыўным ключы.

Са свайго боку, пярвічная арганізацыя Беларускага саюза жанчын верхняй палаты парламента правяла круглы стол з удзелам прадстаўніц «пярычак» краіны, дзе таксама быў прыняты вярот.

Акрамя таго, у рамках мерапрыемстваў Міжпарламенцкай асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД сенатары выступілі з заявай аб міграцыйнай сітуацыі ў беларуска-польскай граніцы, дзе прагучаў заклік да краін — удзельніц Садружнасці аб'яднаць намаганні ў супрацьстаянні гэтайму выкліку.

Спікер верхняй палаты парламента акцэнтавала ўвагу на тым, што дэлегацыя Германіі ініцыявала ўключэнне ў праект Парадку дня 143-й Асамблеі Міжпарламенцкага саюза ў Мадрыдзе надзвычайнага пункта на тэму «Спыненне гандлю людзьмі, спыненне парушэнняў правоў чалавека і ра-

бота ў напрамку да свабодных і сумленных выбараў у Беларусі».

Наталля Качанова паведаміла прысутным, што Савет Рэспублікі распачаў усё магчымыя меры па неадпушчэнні разгляду такога пытання ў ходзе Асамблеі, і падзякавала намесніку Старшыні Савета Федэрацыі, каардынатару геапалітычнай групы «Еўразія» Канстанціну Касачову за падтрымку Беларусі і крокі па супрацьдзеянні прыняццю рэзалюцыі.

Таксама сенатары звярнуліся да старшыні Міжпарламенцкага саюза з патрабаваннем распачаць дзейнасць і неадкладныя меры па неадпушчэнні ўключэння гэтага пункта ў Парадак дня і ўмясця ў Міністэрствам замежных спраў пераканалі дружалюбны Беларусі дзяржавы падтрымаць нашу краіну.

— Мы не можам маўчаць! Наша галоўная зброя ў гэтым вар'яцтве — наша праўда. І мы павінны даносіць яе свету, — пераканана Наталля Качанова. Яна заклікала ўсім і надалей займаць актыўную і адказную пазіцыю. — Выступаць у сродках масавай інфармацыі — рэспубліканскіх і мясцовых, сустракаючыся з працоўнымі калектывамі і насельніцтвам па месцы жыхарства.

Спікер нацэлюе сенатараў даносіць праўду ў ходзе працоўнай і грамадскай дзейнасці — на форумах, канферэнцыях, круглых сталах, дыялогавых пляцоўках:

— Выкарыстоўвайце і шукайце для гэтай дзейнасці любую магчымасць! Наш абавязак — захаваць суверэнную і незалежную Беларусь, мір і спакой у нашай краіне, — падкрэсліла яна.

Вольга АНУФРЫЕВА, фота БелТА.

Кантэкст

ЧАКАННЕ ДАЛЬНАБОЙШЧЫКАЎ

На граніцы сабраліся тысячы фур

Як вядома, пандэмія каранавіруса заставіла рух тавараў і паслуг па ўсім свеце. Здараюцца ў сувязі лагістыцы і надзвычайныя здарэнні — нахштальт заторы ў Суэцкім канале. Усё гэта аб'ектыўныя цяжкасці, да якіх вытворцы і перавозчыкі ставяцца з разуменнем. Вядома, пры гэтым страт не пазбегнуць, але што тут перабіш.

Іншая справа, калі бар'еры ствараюцца штучна, праз дзеянні асобных краін. У прыватнасці, непераадольная і крыўдная для вытворцаў і перавозчыка перашкода ўзнікла для транспарту, які перамяшчаецца праз беларускую граніцу. І гаворка тут ідзе пра тысячы велікагрузаў, не кажучы пра іншы транспарт, і інтарэсы дзясяткаў краін.

Сітуацыя набывае крытычныя абрысы. Больш за 4,5 тысячы велікагрузных аўтамабіляў сабралася на граніцы ў беларускіх пунктах пропуску, чакаючы выезду ў Латвію, Літву і Польшчу. Такія даныя апублікаваў учора Дзяржаўны пагранічны камітэт у сваім тэлеграм-канале.

«Колькасць грузавікоў, якія чакаюць уезду ў ЕС перад беларускімі пунктамі пропуску, прадаўжае расці. За мінулыя суткі толькі два з дзевяці еўрапейскія пункты пропуску на граніцы з Беларуссю выканалі дамоўленасці па афармленні грузавага транспарту», — адзначылі ў пагранкамітэце.

Па даных ведамства, найбольш загрузаным застаецца літоўскі напрамак. Сваёй чаргі выехаць у Літву чакалі 2450 фур. Як растлумачылі ў ДПК, напрыклад, праз пункт пропуску «Мядзінкай» (з беларускага боку — «Каменны Лог») у ЕС прайшоў усяго 249 фур, што ўдвай менш прапускной здольнасці гэтага пагранпереходу. Таксама учора стала вядома, што літоўскі бок часова не афармляе транспарт у «Мядзінкай». Аб гэтым БелТА паведа-

мілі ў Гродзенскай рэгіянальнай мытні. «Сумежным бокам часова не ажыццяўляецца афармленне транспартных сродкаў з-за адсутнасці інтэрнэту», — распавялі ў мытні.

«Наглядзячы на тое, што праз латвійскія пагранперыходы за мінулыя суткі транспарт уязджаў у ЕС без затрымак, на гэтым напрамку захоўваецца вялікая колькасць фур», — адзначылі ў Дзяржпагранкамітэце. Там удакладнілі, што ў чэргах на выезд у Латвію стаяла 906 велікагрузаў.

У пунктах пропуску на польскім напрамку сабралася 1200 грузавікоў. У ДПК нагадалі, што ў сувязі з закрыццём пункта «Кузня Беластоцкая» польскі бок істотна знізіў прапускную здольнасць на ўсім напрамку.

У Дзяржпагранкамітэце ўдакладнілі, што беларускі бок афармляе грузавы транспарт без затрымак, аб чым сведчыць адсутнасць чэргаў на ўезд у Беларусь. «Прымаюцца ўсе неабходныя меры, накіраваныя на выкананне норм па пропуску транспартных сродкаў у двухбаковым пагадненні. У прыватнасці, за апошнія суткі ў пункце пропуску «Казловічы» на ўезд прынята больш за 1100 транспартных сродкаў. У Польшчу з іх колькасць паменшылася на 20 працэнтаў», — паведамілі тэлеканалу СТБ першы намеснік начальніка Брэсцкай мытні Аляксандр Вайцяхоўскі.

Колькасць грузавага транспарту, які чакае ўезду ў краіны ЕС, павялічылася на 30 працэнтаў. Такія даныя паведамілі ў Дзяржаўным пагранічным камітэце, калі параўналі лічбы на пачатак гэтага і мінулага тыдня. У чым жа прычына?

«Нечаданне сумежных краін ЕС у поўным аб'ёме выконваць дамоўленасці па пропуску грузавікоў з'яўляецца асноўнай прычынай вялікай колькасці транспарту перад беларускімі пунктамі пропуску», — падкрэслілі ў ДПК. Як адзначылі ў ведамстве, кантрольныя службы двух польскіх пагран-

пераходаў, якія функцыянуюць, выканалі дамоўленасці па пропуску фур толькі на 70 працэнтаў. Акрамя таго, закрыццё пагранперыхода «Кузня Беластоцкая» прывяло не толькі да істотнага зніжэння прапускной здольнасці, але і да павелічэння нагрукі на суседніх альтэрнатыўных маршрутах у ЕС. «Беларускі бок (пункт пропуску «Брузгі») гатовы ў любы момант пачаць афармленне асоб і транспарту. Аб гэтым паведамілі Польшчы яшчэ 19 лістапада», — канстатавалі ў Дзяржпагранкамітэце.

Стала вядома, што раней расійскі Кансультацыйны савет па замежных інвестыцыях (у яго ўваходзяць такія кампаніі, як Danone, Mars, Metro, PepsiCo, Sanofi, Coca-Cola, Unilever і іншыя) папрасіў першага віцэ-прэм'ера РФ Андрэя Белавусава дапамагчы ў вырашэнні праблем з транзітам грузаў праз Беларусь. Далейшы прастой фур (дзень прастой адной машыны абыходзіцца мінімум у €500) або змяненне маршрутаў руху пагражае таварным дэфіцытам і ростам цен, у тым ліку на тавары першай неабходнасці, напярэдадні Новага года.

Ударыць такая сітуацыя і па транспартных кампаніях. Напрыклад, у Літве больш за 150 адпаведных прадпрыемстваў разарылася, а фінансавая моцная імкнучая пайсці пад юрысдыкцыю любой суседняй дзяржавы, каб не мець справу з уладам Літвы і дзяржструктурамі, якія працуюць у яго інтарэсах. Перад намі праблема не транспартнага, а палітычнага характару, заўважае Baltnews. «Ваенна-акупная рыторыка павінна знікнуць са знешняй палітыкі. Ніколі яна не прыносіла паспехаў, не прынясе і сёння», — заўважыў дэпутат літоўскага сейма Гінтаўтас Палуцка. Важна, каб гэта зразумелі тыя, хто стварае перашкоды. Інакш разам з бежэнцамі да граніцы падыдуць і змучаныя шматдзённымі чэргамі дальнабойшчыкі.

Пётр ДУНЬКО.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ДАІ заклікае да ўвагі

Дзяржаўнаіспекцыя просіць усіх удзельнікаў дарожнага руху быць вельмі ўважлівымі ў складаных умовах надвор'я, якія склаліся ў апошнія дні, у прыватнасці пры галалёдзіцы. Такая інфармацыя размешчана ў тэлеграм-канале УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама.

Пры планаванні паездак кіроўцы павінны ўлічваць надвор'е, стан свайго транспартнага сродку і ўласныя навыкі ваджэння ў зімовых умовах. У галалёд асноўная частка аварый адбываецца менавіта на паваротах. Каб бяспечна праехаць паварот, неабходна загадзя зменшыць хуткасць, пазбягаць рэзкіх маніпуляцый.

Фота БелТА.

Кіроўцам трэба трымаць дыстанцыю, асабліва пры галалёдзе, якую неабходна павялічваць, і яна павінна быць большай ў 2-3 разы, чым пры яздзе ў летні перыяд. У галалёд тармажны шлях значна павялічваецца. Акрамя таго, неабходна правільна праезджаць пешаходны пераход. У галалёд ёсць рызыка, што перад пешаходам кіроўца не паспее затармазіць. Каб гэтага не адбылося, рэкамендуецца загадзя зменшыць хуткасць перад пешаходным пераходам, нават калі на ім нікога няма.

Пешаходам перасякаць дарогу трэба толькі ва ўстаноўленыя месца. Катэгорычна забараняецца перабыгаць праезную частку: гэта можа прывесці да падзення. Нават на рэгуляваных пераходах нельга пачынаць рух, пакуль усе аўтамабілі не спыняцца. У цёмны час сутак не трэба забываць пра выкарыстанне святлоадбляльных элементаў.

ЦЫГАРЭТА ПАДВЯЛЯ

Злачынец знайшлі ў выніку генетычнай экспертызы

Жыхарка Ваўкавыска заўважыла, што ў яе аўтамабілі нехта пабываў і пашкодзіў маёмасць. Яна выклікала міліцыю. Следча-апартыйная група знайшла на месцы здарэння цыгарэту і кепку. Паколькі гэтыя рэчы не належалі аўтаўладальніцы, было вызначана меркаванне, што іх тут пакінуў зламыснік.

Знайсці ўладальніка пакінутых у аўтамабілі цыгарэты і кепкі ўдалося пасля правядзення судовай генетычнай экспертызы. Атрыманы генетычны матэрыял быў звераны з базай даных ДНК Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз. У ёй знайшлося супадзенне з асобай, якая кантактавала з дадзенымі прадметамі. Парушальнікам закона аказаўся раней судзімы жыхар Ваўкавыска 1961 года нараджэння. Ён затрыманы, вядзецца праверка.

Па словах начальніка ўпраўлення лабараторных даследаванняў ДКСЭ па Гродзенскай вобласці Сяргея АРАНОВІЧА, штогод праводзіцца больш за дзве тысячы біялагічных і генетычных экспертыз. І менавіта гэтыя вынікі часта становяцца галоўным доказам віны пры расследаванні крымінальных спраў.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота УДКСЭ.

Таленты шчырых сэрцаў

Абласная выстаўка творчасці людзей з абмежаванымі магчымасцямі запрацавала ў выставачнай зале Гродзенскага абласнога метадычнага цэнтру народнай творчасці. Яна накіравана на папулярызацыю творчасці інвалідаў і прыцягненне ўвагі грамадскасці да іх праблем.

Наведвальнікі змогуць убачыць больш за 200 работ людзей з абмежаванымі магчымасцямі з 13 раёнаў вобласці, якія наведваюць аддзяленні дзённага знаходжання для інвалідаў пры ўстановах сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, а таксама клубныя ўстановы. Большая частка экспанатаў прадстаўлена ўдзельнікамі Гродзенскай абласной арганізацыі ГА «БелТІЗ».

У экспазіцыі — работы, выкананыя ў розных тэхніках выяўлення і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва (жывапіс, разьба па дрэве, вышыўка, тэкстыль, пляццены з папяровай лазы, арыгамі, бісерпляценне, вязанне і інш.), у тым ліку сувеніры да Новага года.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Арэшкін апісаў тры сцэнарый развіцця сітуацыі з новым штамам каранавіруса

Памочнік прэзідэнта Расіі Максім Арэшкін апісаў тры сцэнарый развіцця сітуацыі з новым штамам каранавіруса «Амікрон», паведамляе РІА «Навіны».

Паводле яго слоў, уся эканамічная палітыка і эканамічная сітуацыя цяпер залежаць ад каранавіруса. «Ёсць сцэнарый негатыўны, цяжкі. Гэта ў тым выпадку, калі вірус будзе распаўсюджвацца хутчэй, калі цяжкасць захворвання застаецца высокая і пры гэтым ён зможа абыходзіць існуючыя вакцыны, існуючыя тэсты», — сказаў Арэшкін. Другі сцэнарый — гэта неспраўдлівая трывога, калі «Амікрон» будзе не такі небяспечны і пра гэты штам хутка забудуць. Трэці варыянт развіцця падзей — цяжкасць захворвання будзе не вельмі высокая, але вірус будзе распаўсюджвацца хутка. Пры такім сцэнарый новы штам можа выцесніць «дэльта» з папуляцыі, і пры гэтым цяжкасць захворвання будзе меншая», — заявіў памочнік прэзідэнта. Арэшкін дадаў, што для эканамічнай палітыкі важна не варажыць, які сцэнарый рэалізуецца, а важна быць гатовымі да любога з іх.

NASA запусціла ў космас карабель з місіяй па знішчэнні астраноідаў

Касмічны карабель NASA DART быў запушчаны з місіяй па выпрабаванні тэхналогіі, якая дапамагае збіваць з курсу небяспечныя астраноіды ў выпадку пагрозы іх падзення на Зямлю, паведамляе ВВС.

Мэтай карабля стануць два астраноіды. Буйнейшы з двух аб'ектаў, Дыдзім, мае памер каля 780 м, а яго меншы «кампаньён» Дыморф — каля 160 м. Касмічны карабель мусіць уразіцца ў Дыморф, каб змяніць траекторыю яго паляту.

Аб'екты памерам з Дыморф могуць уварцацца з энергіяй, якая ў шмат разоў перавышае звычайную ядзерную бомбу, спустошыўшы населеныя пункты і пакінуўшы дзя-

сяткі тысяч ахвяр. Астраноіды дыяметрам каля 300 м могуць выклікаць разбурэнні ў маштабах усяго кантынента, а астраноіды памерам больш за 1 км могуць выклікаць глабальныя наступствы.

Пераадоліўшы гравітацыю Зямлі, DART будзе рухацца па сваёй арбіце вакол Сонца. Карабель урэжачца ў Дыморф на хуткасці каля 6,6 км/г. Апошняя павіна змяніць хуткасць аб'екта ўсяго на долю міліметра ў секунду. Гэта вельмі невялікі зрух, але яго можа быць дастаткова, каб адрэзаць аб'ект ад сутыкнення з Зямлёй.

Заяву Зяленскага аб дзяржпераварот назвалі няўдалым жартам

Былы спікер Вярхоўнай Рады Дзмітрый Разумкоў назваў няўдалым жартам заяву прэзідэнта Украіны Уладзіміра Зяленскага аб падрыхтоўцы дзяржперавароту з удзелам алігарха Рыната Ахметова.

Разумкоў адзначыў, што словы прэзідэнта аб падрыхтоўцы дзяржперавароту — «гэта больш чым сур'езна», таму ён чакаў пачуць пра затрыманні або арышты.

«Але сёння ўжо 30-е чысло, і нічога не адбываецца. Таму гэта ці прэзідэнт так пажартаваў, і гэта быў вельмі няўдалы жарт, ці павінны быць прадстаўлены рэальныя факты, што на самай справе адбываецца», — заявіў экс-кіраўнік Рады.

Калі ўлады сцвярджаюць, што 1 снежня будзе дзяржпераварот, то «трэба краіну зыхтаваць», лічыць Разумкоў. «А калі гэта так проста казалі і збыліся — я не ведаю, як гэта каментавач. Гэта абсалютна несур'езная дзяржаўная пазіцыя, абсалютна несур'езны дзяржаўны падыход», — сказаў на заканчэнне ён.

Зяленскі на прэс-канферэнцыі 26 лістапада заявіў, што, паводле атрыманай ім інфармацыі, ва Украіне 1 снежня плануецца дзяржпераварот.

ШКОЛЬНЫЯ АБЕДЫ СУПРАЦЬ ФАСТ-ФУДУ

«Дзяжурную» катлету ядуць не ўсе

У школьнай сталойцы горада Гродна харчуюцца да прыёму харчовай групы школьнікаў. На абед прыйдуць вучні малодшых класаў. У меню — рысавая каша з катлетай і марынаваным агурком. На дэсерт — печыва з сокам. Безумоўна, асноўная стравы карысная і дыетычная. Але, відавочна, далёка не кожнаму спадабаецца. Настаўніца пачатковага класаў Алена Фёдарэўна канстатуе: «Так. Дзеці цяпер перабора-лівыя». «А што яны добра ядуць?» — пытаюся. «Каўбасу вараную, сасіскі. Гэта амаль усе ядуць, магчыма, таму, што так прывучаныя дома. Яшчэ добра ядуць свiнiя катлеткі, курыныя — горш, любяць плоў. А вось тварожную запяканку ядуць адзінак, большасць пакідае некранутаю».

Сапраўды, у многіх малодшых школьнікаў значная частка порцыі так і засталася на талерцы, якую пасля абеду дзеці панеслі ў раздатачны блок. Праўда, па словах работнікаў кухні, у старшакласнікаў талеркі чысцейшыя, яны ядуць лепш.

Праблема школьнага харчавання заўсёды выклікала спрэчкі. Недаедзеныя порцыі былі заўсёды. Між тым галоўнае патрабаванне да арганізатараў харчавання адно — дзеці ў школе павiнны быць сытыя. Такую думку падчас маніторынгу выказ-

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

вае член Пастаяннай камісіі Нацыянальнага сходу Беларусі па дзяржаўным будаўніцтве, мясацэвым саміраванні і рэгламенце Алена ПАТАПАВА. Як прафесійны педагог і маці, яна лічыць важным для здароўя правільнае і збалансаванае харчаванне школьнікаў падчас вучэбнага працэсу. Многі дзеці праводзяць у школе цэлы дзень, застаюцца на дадатковыя заняткі, трэніроўкі. Таму неабходна, каб яны своечасова і якасна харчаваліся.

Нормы ніхто не адмяняў

Меню школьніка ўлічвае цэлы шэраг нарматыўных паказчыкаў. У першую чаргу, існуючы грашовыя нормы, якія адпавядаюць кожнай узроставай катэгорыі. Ёсць нормы харчавання з улікам сезоннасці. Напрыклад, больш натуральных прадуктаў прыпадае на вясну і восень. Для дзяцей з асобнымі відамі захворвання складаецца спецыяльны рацыён. Таксама меню ўліч-

вае асартымент спажывецкага рынку і магчымасці тэхналагічнага абсталявання. Ну і, вядома, падліваецца энергетычная каштоўнасць кожнай стравы. Як расказала намеснік дырэктара камбіната школьнага харчавання Ленінскага раёна Гродна Ірына ВАУЧКЕВІЧ, меню распрацоўваецца на навуковай аснове, кожны дзень дзеці аналізуюцца выкананне нормаў і пры неабходнасці карэктуюцца.

Ці такі прывабны шведскі стол?

Алена Патапава згадвае, што яе дачка падчас вучобы ў школе была прыхільніцай шведскага стала. Але наўрад ці гэта можна назваць паўнаватрасным харчаваннем. Як правіла, усе дзеці выбіраюць смажанку альбо замаянцы гарачы абед перакусамі.

Страчваецца сам сэнс школьнага харчавання — атрымаць здравую дыетычную ежу, — упэўнена дэпутат. — На самай справе шведскі стол павiнен прадугледжваць некалькі варыянтаў нармальнага здаровага абеду, карыснай гарачай стравы — мяса альбо рыбы. І калі школьнік можа менавіта з гэтага абраць, тады ўсё будзе добра і правільна. Але такі падыход патрабуе дадатковых тэхнічных магчымасцяў як школы, так і камбіната школьнага харчавання.

Па прыწყале шведскага стала ў Гродне харчаваннем ахоплена каля 20% устаноў

адукацыі. Як правіла, з невялікай колькасцю вучняў. А ў новых мікрараёнах горада школы налічваюць больш за дзве тысячы чалавек. Наладзіць шведскі стол для такой колькасці праблематычна. У сваю чаргу, арганізатары школьнага харчавання шукаюць нешта новае, каб зацікавіць вучняў, і сочаць за тым, каб было менш адходаў.

— Відавочны ўплыў фаст-фуду на дзяткі: мы атрымліваем заяўкі з просьбай выключыць рыбу, кашы, — расказвае Іна Ваўчкевіч. — У якасці альтэрнатывы і дадатковага харчавання ў нас паўсюдна працуюць бутфеты, дзе мы рэалізоўваем новыя віды страў, блізіх да фаст-фуду. Гэта ролы з птушкі, бургеры з ашчаднай цэлавой апрацоўкай, дазволена для харчавання дзяцей. Распрацоўваецца некалькі відаў арганізаванай харчавання з элементам шведскага стала. Там ёсць варыянты меню на выбар. Так уадаецца карміць больш школьнікаў, папоўніць запас іх энергіі, якая расходуюцца падчас вучобы.

Маніторыць, каб палепшыць

За выкананнем нормаў харчавання ў школах вобласці вядзецца кантроль. Маніторынг ахоплівае ўвесь спектр мэралепрэмстваў — ад санітарна-эпідэмічных да тэхналогі гатавання страў. Як расказала начальнік упраўлення КДК Гродзенскай вобласці Наталля ЖУР, асноўныя парушэнні

звязаныя менавіта з гатаваннем ежы. Гэта недакладнае выважанне і малаважкія порцыі. Напрыклад, агульная вага порцыі адпавядае норма, але ў ёй аснову складае гарнір, а вось мяса ці рыбы менш, чым патрабуецца. Падчас такога маніторынгу ў адной са школ вобласці выяўлены недахоп мяса ў смажанай амаль напалову. Праўда, такія выпадкі вельмі рэдка, адзначаюць у кантрольным ведамстве.

— У кастрычніку мы правялі аналіз меню ў асобных школах. Рацыён паказаў, што ніжэй за норму выкарыстоўваліся такія прадукты, як мяса, птушка, садавіна, малако і кісламолочныя прадукты. Затое макароны і кандытарскія вырабы прысутнічалі звыш урэгуляваных нормаў, — дадае прадстаўнік дзяржаўнага кантролю.

Усе парушэнні не застаюцца без адпаведных мер. Аб выніках маніторынгу інфармуецца адміністрацыя раёнаў, больш за 80 арганізатараў школьнага харчавання прыцягнута да дысцыплінарнай адказнасці.

На думку кантралёраў, настаў час перагледзець асартымент страў і нормы харчавання для школьнікаў, укараняць новыя формы і метады ў дадзенай справе.

Маніторынг з удзедам парламентарыя засведчыў, што харчаванне ў наведанай гродзенскай школе адпавядае ўсім неабходным нормам. Дэпутат Алена Патапава лічыць, што сістэмная работа ў згаданым пытанні дае свае вынікі.

Знешнія рынкі

Розныя брэндзі — адна стратэгія

У Гродне ўзнагародзілі рэгіянальных лаўрэатаў нацыянальнага конкурсу «Найлепшы эксперцёр года — 2020»

Конкурс адносна малады, ён стартаваў у 2016-м. Сёлета цырымонію праводзіць не ў сталіцы, як звычайна, а ў рэгіёнах. У Гродне вызначаны тры намінанты. Усе яны прадстаўляюць розныя галіны вытворчасці, але маюць найлепшыя аб'ёмы экспарту, высокія тэмпы яго росту, значнае знешнегандлёвае сальда, а таксама шырокую географію паставак. Усе яны працуюць не толькі на эканамічны патэнцыял краіны, але і на яе імідж. Так, тры прадпрыемствы-лаўрэаты выйшлі на рынкі 40 краін свету, а аб'ём іх экспарту склаў за мінулы год амаль 100 мільянаў долараў.

Як адзначыў старшыня Беларускай гандлёва-прамысловай палаты Уладзімір УЛАХОВІЧ, конкурс на найлепшага эксперцёра стаў прэстыжнай пляцоўкай для спорніцтва вядучых беларускіх прадпрыемстваў. Усе яны ўносяць значны ўклад у агульную справу, якая садзейнічае не толькі развіццю эканомікі, але і ў цэлым працуе на папаўненне бюджэту. А гэта забяспечвае ўзровень жыцця беларусаў. Да таго ж высокая якасць прадукцыі і паслуг фарміруе пазітыўны імідж краіны на міжнародным арэне. Нягледзячы на ўсе абмежаванні, за шэсць месяцаў Беларусь атрымала дадатны знешнегандлёвы баланс. Па выніках дзевяці месяцаў ён склаў звыш двух мільярдаў долараў.

— Невялікая Беларусь больш за 70% прадукцыі здольная прадаць на знешніх рынках. Географія даволі значная — 180 краін свету, прычым па некаторых відах, асабліва што датычыцца харчовай вытворчасці, мы глабальныя ліда-

ры. І заўсёды нам было важна адзначыць тых, хто ўдала працуе на знешніх рынках, — падкрэсліў Уладзімір Улаховіч. — У Гродзенскай вобласці добра развіты і прамысловы, і аграрны сектары. Ёсць вядомыя брэндзі, якія высока ацэнены на міжнародных рынках.

Гродзеншчына пастаўляе сваю прадукцыю ў 90 краін свету. Пастаянна ідзе прырост паставак па харчовай прамысловасці, новыя рынкі з'явіліся на афрыканскім кантыненте. Эканоміка рэгіёна, як і краіны ў цэлым, арыентавана на экспарт.

— Дзя на велікі важна на-рошчаць пастаўкі прадукцыі за межы краіны, — дадаў намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкома Віталій НЯВЕРА. — Штогод прадпрыемствы актыўна пашыраюць рынкі збыту, працуюць над павышэннем якасці і канкурэнтаздольнасці тавараў. І хоць мінулы год быў даволі няпросты,

але рэгіён здолеў павялічыць экспарт. Значная заслуга ў гэтым належыць, у першую чаргу, нашым пераможцам і лаўрэатам нацыянальнага конкурсу на найлепшага эксперцёра.

Другі год запар найлепшым у намінацыі «Мясная вытворчасць» становіцца ААТ «Гродзенскі мяса-

камбінат». Прадпрыемства даволі актыўна займаецца асваеннем новых відаў прадукцыі. Гэтак сапраўды значны інвестыцы ў сыравінную базу, так і пастаяннае пашырэнне вытворчых плошчаў. Сёлета да камбіната далучылі яшчэ адзін устакат у Лідзе з мінулага года.

— Каб экспарт рос, мы перамяркуем аб'ёмы. На новым

участку былога мясакамбіната ў Лідзе будзе выпускацца папулярная ў тым ліку на расійскім рынку лінейка, якая стала «фішкай» камбіната. Гэта сыравэнджаныя, сыравяленыя каўбасныя вырабы. Кітай бярэ ялавичыну ў любых аб'ёмах і выглядае. Мы актыўна ў гэтым плане працуем, — расказаў генеральны дырэктар камбіната Алег ІВАНОЎ.

Больш за 10 гадоў працуе на рынку паслуг ТАА «БелБурБуд». Будаўнічая кампанія ўвайшла ў тройку рэгіянальных дыпламатаў конкурсу. Дзякуючы найаўнасці кваліфікаваных кадраў і высокатэхнічнага абсталявання кампанія ўдаецца выйграваць тэндары і трапляць на аб'ект пры пэўнай канкурэнцыі. Паспех у намінацыі «Будаўніцтва і вытворчасць будаўнічых матэрыялаў» забяспечыла якасная работа на аб'ектах з замежным капіталам.

Літаральна з аэрапорта трапіў на цырымонію ўзнагароджання генеральны дырэктар ААТ «Праімлік» Анатоль БЯЛЯЎСКІ. Ён прыляцеў з Арабскіх Эміратаў, дзе гэтымі днямі вядуцца перагаворы па прасоўванні на ўсходні рынак новай прадукцыі — мяккага сыру «Рыкота». Лінія магутнасцю 30 тон сыру ў суткі запушчана на прадпрыемстве зусім нядаўна.

— Мы працуем з чатырма партнёрамі ў Эміратах. Пры гэтым спецыфіка арабскага рынку ў тым, што яны хочуць эксклюзіўна на ўсё пастаўкі, — заўважыў Бяляўскі. — Цяпер праходзіць вялікая дэгратацыйная камісія, прычым чаго нашы пастаўкі будучы гатаваць чыжэйкі з мяккага сыру. Мы можам пастаўляць ужо 200 тон.

У хуткім часе тут плануецца запусціць яшчэ адну лінію па вытворчасці мяккага сыру і больш актыўна асвойваць усходні рынак. Сёння 40% асноўнага прадукту — сухога парашку малочнай сыраваткі — ідзе ў Расію. Але на прадпрыемстве шукаюць шляхі дыверсіфікацыі экспертных паставак, таму вывучаюцца рынкі Паўднёвай Амерыкі. І, трэба сказаць, даволі паспяхова. Гродзенскае прадпрыемства амаль што першае на постсавецкай прасторы змагло наладзіць пастаўкі малочнай прадукцыі праз акіяны. Стабільна ідзе супрацоўніцтва з Перу, Венесуэлай, Чылі, Бразіліяй. Сапраўдным прыватам, лічыць на прадпрыемстве, стала Японія. Цяпер вядзецца актыўная работа па пастаўках у Алжыр — новы для беларускай малочнай вытворчасці рынак збыту.

Матэрыялы падрыхтавала
Маргарыта УШКЕВІЧ,
фота аўтара.

Жыццялюбы

ЗВАРШЧЫК З ДУШОЙ СКУЛЬПТАРА

Пенсіянер стварыў у сваім двары незвычайны запарк

Ці ведалі вы, што ў Мінску можна бясплатна пабачыць жырафу, кенгуру, пелікана, насарога, панду, кракадзіла? Каб падзівіцца на гэтых ды іншых экзатычных жывёл дастаткова даехаць на трамваі, што ідзе ў бок Зялёнага Луга, да канечнага прыпынку. Менавіта там, побач з Полацкім паркам, месціцца пенапластавы запарк пад адкрытым небам.

З'явіўся гэты рукатурны цуд у двары дома № 30 на вуліцы Сядых амаль 15 гадоў таму. І ўсё дзякуючы незвычайнаму захапленню самага звычайнага пенсіянера.

З Анатолем Жданам я пазнаёмілася гадоў пяць таму. Тады яшчэ жыла ў Мінску, якая непадалёк ад легендарнага дварыка. Часта, праходзячы міма, размаўляла з дзядулем. Даведалася, што ён не мае мастацкай адукацыі. Усё жыццё прапрацаваў зваршчыкам. А пасля выхад на пенсію ў яго не толькі з'явілася шмат вольнага часу, але і адкрылася другое дыханне.

— Неяк адпачываў з жанкай за гарадам, — згадвае Анатоль Уладзіміравіч. — Па дарозе дадому завіталі ў прыдарожнае кафе перакусіць. Менавіта там я і пабачыў прыгожую фігурку бусла. І мне захацелася мець падобную пад вокнамі свайго дома. Так загарэўся ідэяй, што ў той жа дзень заехаў на «Экспабел», у садовы цэнтр. Але бусел у натуральную велічыню быў мне не па кішні. Таму вырашыў змайстраваць яго сам. З чаго? З гліны ці з дрэва? Мне падалася, гэта вельмі складана. І тут пад рукі трапіліся калёны пенапласты.

Пенсіянер стараўся рабіць жывёл, якіх у штодзённым жыцці не пабачыш. Каб дзеці іх не толькі па кніжках вывучалі.

як «запарк» стаў разрастацца. Каб нікому не было сумна, кожнай жывёле рабіў пару.

Натхненне майстар-самавук шукаў у дзіцячых кніжках. Даведалася, што ён не мае мастацкай адукацыі. Усё жыццё прапрацаваў зваршчыкам. А пасля выхад на пенсію ў яго не толькі з'явілася шмат вольнага часу, але і адкрылася другое дыханне.

Спачатку свой запарк Анатоль Уладзіміравіч абгарадзіў нізенькай драўлянай агароджай. Але дзеці пералазілі цераз яе, каб паглядзець то белага мядзведзя, то зубра... І хочаш не хочаш, але пашкодвалі фігуркі. Некалькі пенапластавыя жывёлакі наогул бяспследна знікла. «Напэўна, хтосьці сабе на лепішча забраў», — мрыкуе майстар-самавук. Таму прыйшлося паставіць высокую агароджу. Зрабіў Анатоль Ждан яе таксама сваімі рукамі. З металічных трубак і... паліц ад старых халадзільнікаў.

— Відаць, маё ноу-хау людзі запачылі. Бо на сметніках

у адрозненне ад драўляных. Адзінае, што сарокі і вароны часам яго дзядуць ды фарба аблазіць і вышвітае. Таму, каб жывёлы былі як новенькія, прыходзіцца рэгулярна іх пафарбоўваць.

Абнаўленнем свайго запарка пенсіянер пачынае займацца вясной. Узімку ж збірае грошы на фарбы. Адкладае іх са сваёй пенсіі. Дапамагаюць і неаб'якавыя людзі, хто чым можа.

Пенапласт майстар прыносіў з мясцовага «ўнівермага». Так ён называе сметнік. Там, кажэ, можна знайсці што заўгодна. Людзі ж пастаянна робяць рамонт у кватэрах, выкідаюць каробкі з-пад тэлевізараў, бытавой тэхнікі...

Некалькі гадоў таму на забору імпрызаванага запарка з'явіліся надпісы: «Дапамажыце (матэрыяльна) захаваць прыгажосць гэтых жывёлкаў. Ім патрэбны рамонт. Буду вельмі Вам ўдзячны».

— Ідэя не мая, — прызначае Анатоль Уладзіміравіч. — Жанчына, якая аднойчы прынесла мне бляшанку фарбы ды пэндзілкі, падказала. Маўляў, напішыце аб'яву, і вам будуць кідаць грошы. Я так і зрабіў. Павесіў некалькі пластыкавых бутэлек з адтулінай — такія імпрызаваныя скарбонкі. І сапраўды людзі пачалі кідаць туды грошы. Хтосьці — 10 капеек, а хтосьці — і 10 рублёў. Аднолька знайшоў у скарбонцы 100 рублёў адной купюрай... І нават не паверыў сваім вачам.

На днях я была па справах у той раён, вырашыла праверыць старога знаёмага. Каля пенапластавага запарка сустрэла бабুলу з маленькай унучкай. Разгаварыліся. Жанчына, як аказалася, жыве ў суседнім доме. Ведае Анатоль Уладзіміравіча не першы год.

— Гэта ў сучасных шматпавярховых людзі нават з суседзьмі па пляцоўцы могуць быць не знаёмыя. Мы ж тут усе адно аднаго ведаем. Памятаю, яшчэ з сынам тут гу-

ляла. Дык тады Анатоль толькі пачынаў рабіць сваіх жывёлкаў. Зараз жа каго тут толькі няма... Відаць, пад сотню жывёл і птушак... Нам падабаецца гэты незвычайны дворык, часта сюды з унучкай заходзім. Я ёй паказваю, якія жывёлы бываюць, раскажваю пра іх штосьці цікавае. Днямі сустрэла Анатоль, дала яму 10 рублёў на рамонт.

Неўзабаве з двухпавярховіка паказаўся і сам майстар. Звярнула ўвагу, што дзядуля заўсёды, калі бачыць (балазе, жыве на першым паверсе і вокны выходзяць у двор), што хтосьці зацікавіўся яго жывёламі, выходзіць на вуліцу. Як быццам пакурчыць. Але насамрэч, неяк прызнаўся, каб проста паразмаўляць.

Вось ужо восем гадоў, як Анатоль Ждан аўдавеў. Жыве адзін. Дачка, зяць ды ўнучкі, вядома, праведваюць. Але і чужым людзям дзядуля заўсёды рады.

Адмыслова зрабіў у двары некалькі лавчак, у тым ліку і пад дахам (на выпадак дажджу ці санцапёку), каб мінакі маглі адпачнуць і палюбавацца пенапластавымі гадаванцамі. У легендарным дворыку можна паназіраць і за сапраўднымі птушкамі. Анатоль Уладзіміравіч развесіў на бярозах шмат самаробных шапкоўняў і кармушак. Акрамя таго, зусім побач ёсць каларытная галубня, за якой даглядае яшчэ адзін жыццялюб з суседняга дома.

За той час, што мы не бачыліся, Анатоль Уладзіміравіч амаль не змяніўся. Усё гэтак жа смяецца вочы, калі раскажвае пра свой запарк, пра неаб'якавыя людзей, якія яму дапамагаюць. Праўда, прызнаўся, з кожным годам даглядаць немаляру рукатурную гаспадарку яму ўсё цяжэй і цяжэй. Узрост дае пра сябе ведаць: 80 гадоў як-ніяк.

Усё жыццё Анатоль Ждан працаваў з металам. Таму каркас фігуры вырашыў зварыць з арматуры, а потым абклеіць пенапластам і пафарбаваць. Паспрабаваў — атрымалася.

Нягледзячы на тое, што на дварэ лістапад, побач з пенапластавымі гадаванцамі квітнеюць хрызантэмы розных колераў: белыя, ружовыя, жоўтыя, бардовыя... Кветкі — яшчэ адно захапленне і крыніца натхнення дзядулі (быў час, сам іх разводзіў, чаранкаваў).

— Зараз ужо амаль усе адвільні, — кажэ на развітанне Анатоль Уладзіміравіч. — Летам абавязкова прыходзь. Я новых гатункаў руж і цюльпану пасадзіў. Сілы ўжо не тыя, але душа ўсё адно прагне прыгажосці.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК, фота аўтара.

Цікавы досвед

«КАЛІ Б Я БЫЎ СТАРШЫНЁЙ РАЙВЫКАНКАМА...»

Чаму тэлеграм-канал «BEREZA.BY» набірае ўсё больш падпісчыкаў

Цяпер многія пытанні грамадскага жыцця жыхары Бярозаўскага раёна абмяркоўваюць у тэлеграм-канале BEREZA.BY. Там жа яны чытаюць самыя аператыўныя навіны горада і раёна. Канал створаны рэдакцыяй раённай газеты «Маяк», яго назва адпавядае назве сайта райгазеты.

Намеснік старшыні райвыканкама Леанід КАЧЫНА кажэ, што на абмеркаванне выносяцца самыя розныя пытанні, гаворыцца пра тое, што хвалюе людзей.

— Напрыклад, так склалася гістарычна, што двары амаль усіх гарадскіх школ у нас прахадныя. Людзі скарочаюць шлях, перасякаючы двор. Цяпер, як вядома, асабліва ўвага аддаецца пытанням бяспекі. Мы вырашылі, што прыйшоў час зрабіць двары закрытымі. Спачатку гэтую тэму выносілі на старонкі раённай газеты, потым запускаяем абмеркаванне ў тэлеграм-канале. І большасць людзей праранову падтрымлівае. Праўда, былі і такія водгукі: мне, маўляў, на пяць мінут больш дзевяццацца кожны дзень хадзіць да прыпынку, а гэта нязручна. Але ж трэба разумець, што бяспека школьнікаў — пытанне першачарговае, гэта важней, чым пэўныя нязручнасці. Так і пісалі, дарэчы, многія падпісчыкі.

— Некаторыя пытанні нават нечакана для нас выклікалі бурную дыскусію, — працягвае Леанід Іванавіч. — Напрыклад, пацкавіліся меркаваннем падпісчыкаў пра цывільізаваны спосаб выгулу сабак. Прапанавалі зрабіць асобную пляцоўку для выгулу. Гэта выклікала бурную эмоцыю ў тых, хто прывык гуляць з гадаванцам паўсюль. Іншыя людзі, мякка кажучы, не падтрымалі апанентаў. Той выпадак, калі ў спірэчцы нараджаецца мо не ісціна, дык знаходзіцца рацыянальнае зерне для вырашэння праблемы.

— Цяпер на нашым канале крыху больш за 2300 падпісчыкаў. Колькасць і паступова расце, — скажаў **галоўны рэдактар газеты «Маяк» Аляксандр КРАГЕЛЬ**. — Канал мы запусцілі яшчэ летас, але актыўна ён стаў развівацца са жніўня-верасня, што звязана з прыходам загадчыцы аддзела інтэрнэт-рэсурсаў Аляксандры Дзёрбіч. Ідуць пастаянныя рубрыкі, навіны аператыўна абнаўляюцца сем дзён на тыдзень, актыўна выкарыстоўваюцца сацыяльныя сеткі.

...Так і ёсць, адкрываю тэлеграм-канал, скажам, 19 лістапада, у пятніцу. Чытаю падрабязны прэгноз надвор'я на дзень, далей звесткі пра святы: акрамя таго, што ў нас Дзень ракетных войскаў і артылерыі, сёння ж адзначаюцца Міжнародны мужчынскі дзень і Дзень жаночага прадпрыемліцтва.

Далей паведамленне аб тым, як член Савета Рэспублікі, старшыня Брэсцкага аблсавета Юрыі Наркевіч правёў прыём грамадзян у Малечы, гэта буйны населены пункт Бярозаўскага раёна. Тут каратка пералічаны спіс праблем, якія ўздзімалі грамадзяне на прыёме, і прыведзена спасылка, па якой можна перайсці на сайт газеты, дзе размешчаны падрабязны матэрыял на адпаведную тэму. Тэлеграм-канал працуе ў звязцы з электронным рэсурсам газеты.

Таксама на канале пазначаны тэмы апытанняў месяца, якія праводзіць газета. Напрыклад: «Калі б я быў старшынёй райвыканкама, ...на чальнікам аддзела па архітэктуры і будаўніцтве, ...дырэктарам Дома культуры». Людзі пішуць свае прапановы, сваё бачанне вырашэння праблем. Самыя цікавыя адказы і разважання змяшчаюцца на сайце, а тэлеграм-канал нагадвае пра тое сваім падпісчыкам.

На канале можна знайсці агляды свежых нумараў газеты, паведамленні аб здарэннях, паглядзець курсы валют, звесткі пра сітуацыю з пандэміяй.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Дах гаража, дзе майстар-самавук выразаў свае фігуркі, і сёння ўпрыгожвае той самы першы бусел, з якога ўсё пачыналася.

Усё жыццё Анатоль Ждан працаваў з металам. Таму каркас фігуры вырашыў зварыць з арматуры, а потым абклеіць пенапластам і пафарбаваць. Паспрабаваў — атрымалася.

— Паставіў я самаробнага бусла на дах свайго гаража, — усміхаецца Анатоль Уладзіміравіч. А суседзі кажучы: «Рабі няздо». Неўзабаве ў тым гняздзе з'явілася і бусляня. А потым і сам не прыкмеціў,

сталі з'яўляцца халадзільнікі без паліц (смяецца)...

Пенапласт майстар прыносіў з мясцовага «ўнівермага». Так ён называе сметнік. Там, кажэ, можна знайсці што заўгодна. Людзі ж пастаянна робяць рамонт у кватэрах, выкідаюць каробкі з-пад тэлевізараў, бытавой тэхнікі...

Пенапласт — вельмі танны і даўгавечны матэрыял. Фігуры, зроленыя з яго, не гніюць

Без тэрміну даўнасці

АНТЫБЕЛАРУСКАЕ ПАДПОЛЛЕ

Дзейнасць антысавецкага падполля на тэрыторыі Беларусі ў гады Другой сусветнай вайны, а таксама ў пасляваенны перыяд дагэтуль з'яўляецца адной з найбольш складаных тэм у беларускай гісторыі. Нягледзячы на тое што, пачынаючы з 1990-х гадоў у нашай краіне выйшла шмат навуковых публікацый, прысвечаных дзейнасці польскага антысавецкага падполля на тэрыторыі БССР, аб рэальных фактах ведаюць у асноўным даследчыкі, якія вывучаюць тэматыку. У сваіх інтэрв'ю гэта спрабуюць выкарыстоўваць асобныя беларускія і замежныя аўтары, распаўсюджваючы праз сацыяльныя сеткі і месенджары «альтэрнатыўныя» погляды, далёкія ад навуковай аб'ектыўнасці, але якія выклікаюць інфармацыйны хайп.

Аб тым, чаму навуковыя гіпотэзы саступілі месца безапеляцыйным палітычным заявам, а масавая гістарычная свядомасць аказалася перад пагрозай быць адкінутай да ўзроўню значна горшага, чым у перыяд халоднай вайны, карэспандэнт «Звязды» раскажаў галоўны саветнік Беларускага інстытута стратэгічных даследаванняў, кандыдат гістарычных навук Ігар ВАЛАХАНОВІЧ.

— Ігар Аляксандравіч, дзейнасць польскага падполля на тэрыторыі Беларусі была вельмі супярэчлівай. Чаму нават сёння, калі ўжо пасля тых падзей прайшло шмат гадоў, складана ёй даць ацэнку?

— Тэматыка, звязаная з дзейнасцю антысавецкага падполля на тэрыторыі Беларусі падчас Другой сусветнай вайны, а таксама ў першае пасляваеннае дзесяцігоддзе, амаль не вывучалася ў савецкай перыяд. І на гэта быў шэраг прычын. Па-першае, савецкая краіна з'яўлялася шматнацыя-

вы на партыйных з'ездах не гаварылася аб тым, што існуюць узброеныя антысавецкія фарміраванні, якія здзяйсняюць тэроры ў адносінах да супрацоўнікаў органаў бяспекі, партыйных і савецкіх органаў, а таксама простых грамадзян, якія падтрымліваюць мерапрыемствы савецкай улады. Работа па іх нейтралізацыі, вядома, праводзілася, але вынікі працы не раскрываліся. Паўплывала на гэтае маўчанне і сітуацыя, абумоўленая халоднай вайной, якую Савецкаму Саюзу аб'явіў калектыўны Запад. У тых, хто знаходзіўся на нашай тэрыторыі на нелегальным становішчы, бачылі сілу, якая будзе дэстабілізаваць сітуацыю ў заходнім рэгіёне СССР і спрыяць дасягненню знешнепалітычных мэт Захаду.

— Пры якіх умовах была створана Армія Краўва?

— Вядома, што 17 верасня 1939 года польскі ўрад пакінуў тэрыторыю краіны і апынуўся ў эміграцыі. Адрозна знаходзіўся ў Парыжы, а пасля акупацыі Францыі ў 1940 годзе трапіў у Лондан. У навуковы абарот увайшло паняцце «польскі эмігранцкі ўрад у Лондане». Дык вось яшчэ ў канцы 1939 года гэты ўрад прыняў рашэнне стварыць на акупаванай тэрыторыі Польшчы ўзброенае падполле, якое б фарміравалася з ліку перш за ўсё польскіх вайскоўцаў, што засталіся там. Меркавалася, у падпольную барацьбу добраахвотна ўключача таксама ўсе патрыятычна настроеныя палякі, перш за ўсё моладзь. Акрамя таго, на тэрыторыі Вялікабрытаніі былі створаны спецыяльныя базы, дзе з дапамогай брытанскіх вайскоўцаў і супрацоўнікаў спецслужбы рыхтаваліся кадры, якія накіроўваліся на акупаваную тэрыторыю Польшчы, у тым ліку і для стварэння і падтрымкі дзейнасці ўзброенага падполля. Першай падпольнай арганізацыяй, якая была створана ў канцы 1939-га — пачатку 1940 гадоў, з'яўляўся Саюз узброенай барацьбы. У лютым 1942 года

Байцы злучэння Арміі Краўвай «Поўдзень».

дзейнасць ужо ў тылах войскаў Чырвонай арміі, якія ажыццяўлялі вызваленчы паход у напрамку той жа Варшавы.

— Атрымліваецца, першапачаткова Армія Краўва была створана з мэтай барацьбы палякаў супраць нямецкай акупацыі. Што паўплывала на тое, што праз кароткі час Савецкі Саюз стаў ёй ворагам?

— Польскае падполле арганізоўвалася адрозна як антысавецкае, так і антысавецкае адначасова. У аснову яго ідэалогіі лягла тэорыя барацьбы з «двума ворагамі» — гітлераўскай Германіяй і сталінскім Савецкім Саюзам, якія, па меркаваннях аўтараў і прыхільнікаў гэтай тэорыі, восенню 1939 года акупавалі тэрыторыю Польшчы, падзялілі яе паміж сабой і тым самым знішчылі польскую дзяржаўнасць. Такім чынам, яшчэ тады пачала сваё развіццё актуальная ў наш час тэма абвінавачвання Савецкага Саюза не толькі ў нападзе на Польшчу разам з Германіяй, але і ўвогуле — у раз'язванні Другой сусветнай вайны. Асноўнай мэтай дзейнасці ўзброенага падполля стала аднаўленне з ваеннай і палітычнай дапамогай Вялікабрытаніі польскай дзяржавы ў межах на верасень 1939 года і з усімі палітычнымі атрыбутамі другой Рэчы Паспалітай. Зыходзячы з такога пасылку, мы бачым, што факт уваходжання Заходняй Беларусі ў склад БССР у верасні — лістападзе 1939 года польскімі палітычнымі коламі не браўся да ўвагі. Гэта дае нам сёння падставу рабіць высновы, што польскае ўзброенае падполле ў той час было адначасова не толькі антынацысцкім, антысавецкім, але фактычна і антыбеларускім, хоць напрамую аб гэтым гаворка не ішла. Тэма аднаўлення другой Рэчы Паспалітай у межах на верасень 1939 года стала палітычнай мэтай амаль для ўсіх польскіх партый і палітычных арганізацый таго часу, якіх падтрымліваў эмігранцкі ўрад у Лондане.

— Архіўныя звесткі пацвярджаюць: польскія партызаны маюць дачыненне не толькі да барацьбы з германскімі акупантамі, але і да забойстваў савецкіх партызан і мірных жыхароў...

— Калі паглядзець дакументы Вялікай Айчыннай вайны, асабліва перыяд ад вызвалення Беларусі да заканчэння баявых дзеянняў на савецка-германскім фронце, «акоўцы» здзяйснялі ў тыле Чырвонай арміі дыверсійныя і тэрарыстычныя акцыі. Зафіксаваныя напады на чырвонаармейцаў, камандзіраў. Нават ажыццяўляліся спробы здзейсніць дыверсію на чыгунцы. У той жа час большая частка Арміі Краўвай змагалася з нацыстамі падчас Варшаўскага паўстання. Астатнія працягвалі выконваць тыя палітычныя задачы, якія ставіліся перад імі: аднаўленне польскай дзяржаўнасці на верасень 1939 года. Калі мы паглядзім апублікаваныя ў наш час беларускімі архівістамі і даследчыкамі дакументы, шмат было загінулых не толькі з ліку супрацоўнікаў сілавога савецкага

блока, ахвярамі тэрору становіліся і простыя грамадзяне, якія падтрымлівалі савецкую ўладу: настаўнікі, супрацоўнікі савецкіх устаноў, пошты, тэлеграфа, бібліятэк. Ахвярамі былі ўсе: і беларусы, і рускія, і палякі, прадстаўнікі іншых нацыянальнасцяў. Калі весці гаворку аб перыядзе нацысцкай акупацыі рэспублікі, был неаднаразовыя выпадкі, калі «акоўцы» нападлі на асобныя групы савецкіх партызан. Хоць змагаліся разам з нашымі партызанамі яны і супраць нацызтаў: былі акцыі па вызваленні Пінскай турмы, Івянца, сумесная аперацыя супраць карнікаў у раёне Налібоцкай пушчы. Аднак калі праводзіць статыстыку, то, на жаль, найбольш сутыкненню было паміж «акоўцамі» і савецкімі партызанамі, чым паміж «акоўцамі» і немцамі.

— Сёння некаторыя былія «акоўцы», якія ўдзельнічалі ў барацьбе з савецкімі партызанамі і мірнымі жыхарамі, часткай польскага грамадства і палітыкаў успрымаюцца ледзь не нацыянальнымі героямі, якія змагаліся з камунізмам. Той жа Рамуальд Райс (Бурый), які прымаў удзел у знішчэнні мірных беларусаў на Беласточчыне. Былі нават спробы прапагандаваць яго імя ў нашай краіне, асабліва сярод беларускіх палякаў...

— Пачынаючы з 1990-х гадоў актыўна ідзе працэс па фарміраванні і развіцці пэўных уласных гістарычных палітык, або палітык памяці. Тэрмін узнік у 1980-я гады ў ФРГ, калі частка гісторыкаў выступіла з прапановай: хопіць немцам каяцца ў выніках Другой сусветнай вайны, трэба паглядзець на тую падзею па-іншаму. Такая прапанова выклікала негатывную рэакцыю ў нямецкім грамадстве, гістарычных кругах. Гэта было ўспрынята як спроба гістарычнага рэваншу. А з канца 1990 — пачатку 2000-х гадоў у Польшчы тэрмін «гістарычная палітыка» ўзялі на ўзбраенне і навукоўцы, і палітыкі, каб заявіць і ў сябе ў грамадстве, і на міжнародным узроўні, што яны прапаноўваюць правядзенне уласнай гістарычнай палітыкі, каб знайсці свае гістарычныя карані і абараніць нацыянальны падыходы ад тых краін, якія з гэтым не згодныя. Потым гэта было падхоплена краінамі Балтыі, іншымі краінамі Усходняй Еўропы, каб заявіць аб сабе па-іншаму: не так, як трактвалася іх гісторыя ў сацыялістычны перыяд ці савецкі час. А ўсё ў тым ліку дзела таго, каб хутчэй уступіць у Еўрапейскі саюз і ваенны блок НАТО. Так узніклі тэорыі двойнай ці тройнай акупацыі той жа Прыбалтыкі. З той жа мэтай у Польшчы «праклятыя салдаты» падаюцца як нацыянальныя героі, у тым ліку Рамуальд Райс. У складзе Арміі Краўвай ён пачынаў сваю дзейнасць на тэрыторыі сучаснай Пастаўшчыны, потым перайшоў у Польшчу. Менавіта там ён займаўся здзекамі і вынішчэннем мірнага насельніцтва — сёння гэта можна расцэніваць як акты генацыду: ён забіваў людзей толькі таму, што яны былі беларусы і праваслаўныя.

Рэчы, адабраныя «акоўцамі» ў мірных жыхароў.

нальнай дзяржавай, і для таго, каб не правакаваць міжнацыянальныя канфлікты, у тым ліку антысавецкай дзейнасці польскай Арміі Краўва не афішывалася. Адбылася гэта яшчэ і таму, каб не абвастраць палітычнае становішча: тое, што савецкай уладзе шмат гадоў актыўна супрацьстаялі сілы антысавецкага ўзброенага падполля, магло выклікаць шмат пытанняў. Як такая моцная краіна, якая перамагла нацысцкую Германію, на працягу дзесяцігоддзя пасля заканчэння вайны не магла нейтралізаваць узброеныя антысавецкія фарміраванні, што негатывна ўплывала на ўнутрыпалітычную і знешнепалітычную сітуацыю ў заходнім рэгіёне Савецкага Саюза, у тым ліку БССР?

Калі паглядзець сродкі масавай інфармацыі таго перыяду — рэспубліканскія, рэгіянальныя, — мы там не знойдзем інфармацыю пра маштабы і трагічныя вынікі дзейнасці антысавецкага ўзброенага падполля. І нават у пасляваенных выступленнях міністра дзяржаўнай бяспекі БССР Лаўрэнція Цана-

на яго базе была арганізавана Армія Краўва. Яна стваралася па ўзоры той польскай арміі, якая існавала на пачатак Другой сусветнай вайны.

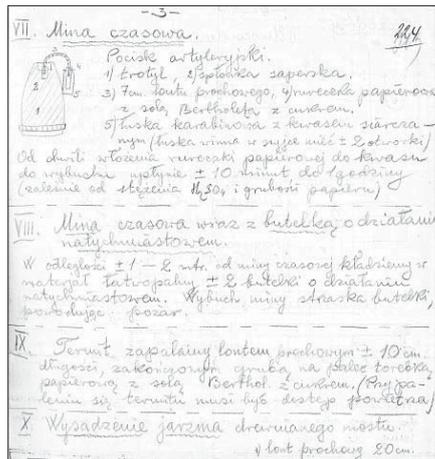
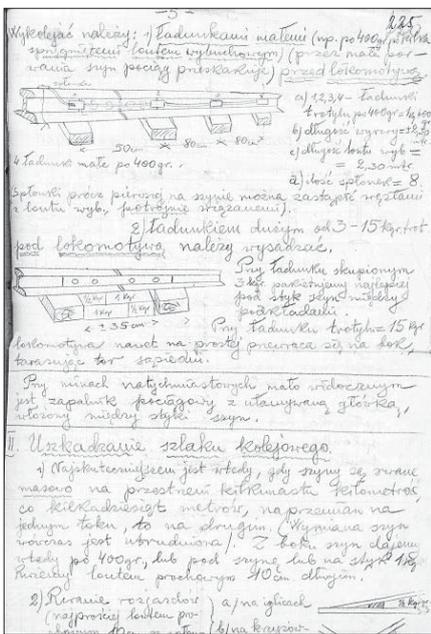
— Што ўяўляла сабой Армія Краўва на Беларусі?

— У адпаведнасці з тым тэрытарыяльна-адміністрацыйным дзяленнем, якое існавала ў Польшчы, Армія Краўвай на тэрыторыі сучаснай Беларусі былі створаны тры акругі: Навагрудская, Віленская і Палеская. На момант пачатку аперацыі «Баграціён» у іх склад уваходзіла амаль 20 тысяч узброеных «акоўцаў». Прыкладна столькі ж знаходзілася ў так званай канспіратыўнай сетцы: тыя, хто дапамагаў з харчаваннем, прадстаўляў сваё жыллё, хто знаходзіўся на легальным становішчы і перадаваў разведінфармацыю. Калі Беларусь была вызвалена, большая частка з іх засталася на савецкай тэрыторыі і, нягледзячы на тое, што ваенна-палітычная сітуацыя карэнным чынам памяншалася, працягвала сваю падпольную

ЯКОЕ ДАЧЫНЕННЕ МАЕ ПОЛЬСКАЯ АРМІЯ КРАЁВА ДА НАШАЙ ГІСТОРЫІ І ЯКІ СЛЕД ПАКІНУЛІ «ПРАКЛЯТЫЯ САЛДАТЫ» Ў ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМ'ЯЦІ БЕЛАРУСАЎ?

— **Найбольш ад рук Бурга і яго памагатых пацярпелі праваслаўныя беларусы Беластоцчыны...**

— У студзені 1946 года «праклятыя салдаты» на чале з Райсам у раёне Беластока на працягу некалькіх дзён затрымлівалі і рабавалі мясцовых жыхароў праваслаўнага веравызнання. Адпускі толькі тыя, хто ўмеў перахрысціцца па-каталіцку і прачытаць малітву «Ойча наш» па-польску. Падчас гэтай экстрэмісцкай акцыі было спалена пяць вёсак і забіта па этнічнай прыкмеце 79 праваслаўных беларусаў, у тым ліку жанчын, дзяцей і старых. У прыватнасці, 29 студзеня 1946 года тэрарысты на чале з Райсам здзейснілі нападзенне на Гайнаўку, дзе забілі два савецкіх салдат, яшчэ два былі паранены. На наступны дзень у вёсцы Старыя Пухалы бандыты Бурга з асаблівай жорсткасцю (абухамі сякер) забілі звыш 30 беларускіх сялян. Затрыманы Райс быў уладамі Польшчы толькі ў лістападзе 1948 года. Польскі суд прымяняў да яго вышэйшую меру пакарання. У снежні 1949 года прыгавор быў прыведзены ў выкананне.

Інструкцыя Арміі Краёвай па правядзенні дыверсій.

дзёння такіх маршаў. І з кожным годам праціўнікаў маршаў становіцца больш. Асобна хачу звярнуць увагу на пазіцыю Польскай праваслаўнай царквы, якая ў кастрычніку 2019 года кананізавала 30 старапухальскіх мучанікаў, якія загінулі за праваслаўную веру. Вызначаючы рэакцыю польскага грамадства, трэба адзначыць, што сёлетня ўпершыню Прэзідэнт Польшчы Анджей Дуда прыехаў у Гайнаўку і ўсклаў кветкі на магілу ахвяр тэрору «праклятых салдат», нават схіліў калена. Гэта сімвалічна. Але вельмі важна, у якой ступені гэты крок будзе мець працяг і які.

— **Ёсць пэўныя палітычныя сілы, якія зацікаўлены ў тым, каб перагледзець нашу гісторыю...**

— Сёння мы разглядаем падзеі гісторыі не з пункту гледжання савецкай камуністычнай ідэалогіі, а з пункту гледжання краіны, якая набыла незалежнасць. І беларусы, як і іншыя, маюць поўнае права даваць уласныя канцэпцыі гістарычнага развіцця сваёй краіны, дзяржаўнасці. Таму, ацэньваючы дзейнасць польскага антысавецкага падполля, мы акцэнтуюем увагу не толькі на яго антысавецкі характары. Мы кажам пра тое, што яно не было прабеларускім: яно дзейнічала насуперак нашым нацыянальным інтарэсам. Ні развіццё беларускай мовы, ні культуры, ні тым больш дзяржаўнасці імі не прадугледжвалася. Калі б не мы атрымалі перамогу, нас чакала б вяртанне ў лепшым выпадку ў тым ўмовы, якія існавалі пасля Рыжскага мірнага дагавора. Тое, што ў 1945 годзе Беларусь апынулася сярод краін — заснавальніц Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, яны, вядома, улічалі, але адкрыта аб гэтым не выказваліся. Нашы тэрытарыяльныя межы былі гарантэаваныя пагадненнем не толькі паміж Савецкім Саюзам, Вялікабрытаніяй і ЗША — яны былі гарантэаваныя на ўзроўні ААН. Гэта вялікае дасягненне. Дзеянні савецкіх органаў бяспечна на нейтралізацыі антысавецкага падполля на тэрыторыі Заходняй Беларусі ў пасляваенны час былі накіраваны ў тым ліку на стварэнне ўмоў для далейшага паспяховага развіцця беларускай нацыі і ўмацавання нацыянальна-дзяржаўнай ідэнтычнасці беларусаў у межах БССР як адной з гістарычных форм беларускай дзяржаўнасці.

— **А ці атрымалі па заслугах іншыя ўдзельнікі польскага антысавецкага падполля?**

— Дзеяннем усіх арыштаваных на тэрыторыі Заходняй Беларусі ўдзельнікаў антысавецкага падполля савецкімі судовымі органамі была дадзена юрыдычная ацэнка ў адпаведнасці з нормамі крмінальна-працэсуальных і крмінальных кодэксаў БССР або СССР. Да таго ж у перыяд актыўнай тэрарыстычнай дзейнасці антысавецкага падполля ў 1947—1951 гадах у Савецкім Саюзе было адменена смяротнае пакаранне. У 1990—2000-я гады ўсе крмінальныя справы на дадзены катэгорыю асоб былі перагледжаны ў межах працэсу рэабілітацыі ахвяр палітычных рэпрэсій 1920—1950-х гадоў. У большасці выпадкаў аб'ектыўна яны былі прызнаныя тымі, якія не падлягаюць рэабілітацыі.

— **А як працэс герарызацыі антыгероў успрымаецца польскім грамадствам?**

— У 1990-я гады, калі быў створаны польскі Інстытут нацыянальнай памяці, былі прылічаны таго, каб прыдаць таму ж самаму Райсу статус нацыянальнага героя, але былі і тыя, хто выступаў супраць гэтай палітычнай рэабілітацыі. Усё залежала ад таго, хто ў Польшчы знаходзіўся каля ўлады. У 2000-я гады мы сталі больш звяртацца на гэта ўвагу, асабліва калі ў Гайнаўцы сталі праходзіць традыцыйныя маршы ў падтрымку «праклятых салдат». Мы ведаем, што гэта рэгіён, дзе пражывалі і пражываюць шматэтнічныя беларусы. Аднак у польскім грамадстве, не толькі сярод жыхароў Беластоцчыны, але і сярод палітыкаў, дэпутатаў Еўрапарламента ёсць тыя, хто выступае супраць права-

ПЛЯЦОЎКІ — ЁСЦЬ

Як заўважыла дырэктар Дэпартаменту па турызму Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Ірына Варанова, сёння МІСЕ-турызм — адзін з актуальных кірункаў ва ўсім свеце, і замежныя партнёры ўсё часцей звяртаюцца, каб даведацца пра патэнцыял Беларусі ў арганізацыі індустрыі сустрэч. З канца 2019 года ў нашай краіне была створана міжведасная каардынацыйная група пры Савеці Міністраў, якая разглядае пытанні развіцця розных турыстычных кірункаў, у тым ліку дзелавога.

Сёння краіна валодае шэрагам пляцовак, гатовых арганізоўваць і абслугоўваць дзелавыя сустрэчы. Аталі сусветнага ўзроўню з заламі, дзе можна праводзіць вялікія пасяджэнні, а таксама размяркоўваць удзельнікаў канферэнцый па асобных меншых памяшканнях для работы ў секцыях, створаны не толькі ў сталіцы, але і ў абласных цэнтрах. Улічваюцца пандэмічныя асаблівасці. Закуплена абсталяванне, якое дазваляе рабіць прамыя трансляцыі з пасяджэнняў і вёсці іх запіс, падключыцца асобным удзельнікам да мерапрыемстваў у анлайн-фармаце.

У сталіцы мы маем шматпрофільныя культурна-спартыўныя комплексы «Чыжоўка-Арэна» і «Мінск-Арэна», якія гатовыя прымаць не толькі маштабныя спартыўныя мерапрыемствы, але і культурныя, навуковыя, адукацыйныя, выставкі, канферэнцыі, форумы, карпаратывы. Іх базы могуць трансфармавацца пад любыя зальты, супрацоўнікі гатовыя да комплекснага абслугоўвання сваіх гасцей. Дарчы, гэта адны з самых сучасных на дадзены момант пляцовак у Еўропе.

ІМІДЖ — НАПРАЦАВАНЫ

Намеснік дырэктара па турыстычнай дзейнасці РУП «Цэнтркурорт» Аляксей Стрэльчанка заўважыў, што гісторыю развіцця дзелавога турызму сёння вярта падазяляць на два перыяды. У першы, да пандэміі, закладзена база для расоўвання Беларусі. Штогод колькасць міжнародных мерапрыемстваў, якія праводзіліся на тэрыторыі нашай краіны, прырасталала.

Можна згадаць пра сусветны кангрэс славістаў, альбо правядзенне чэмпіянату свету па хакеі. Менавіта гэта спартыў-

нае мерапрыемства стала рэвалюцыйнай вяхой у развіцці турызму як паўнацэннай галіны эканомікі Беларусі. Была створана і забяспечана адпаведнай інфраструктурай і сэрвісам пляцоўка для таго, каб прымаць вялікую колькасць гасцей. Тады тысячы замежнікаў адкрылі для сябе нашу краіну. У свеце з'явілася новая турыстычная дэстынацыя. Штогод ішло нарастанне дзелавой актыўнасці па розных галінах. Сусветны з'езд экалагаў, міжнародны кангрэс анкалагаў, пасяджэнне сусветнай электратэхнічнай камісіі, сусветны кангрэс удзельнікаў касмічных палятаў, Другія еўрапейскія гульні... Гэтыя і многія іншыя міжнародныя мерапрыемствы ўплывалі на фарміраванне іміджу Беларусі.

Шмат намаганняў прыкладалася, каб завабіць на нашу тэрыторыю гасцей з Кітая. За апошнія гады Кітай стаў краінай нумар адзін па імпарце сваіх турыстычных магчымасцяў, прычым да пандэміі назіраўся штогадовы прырост турыстаў. Так, у 2019 годзе па свеце раз'язджала звыш 120 мільянаў падарожнікаў з Паднябеснай, і немалую долю тут займалі дзелавыя турысты. У Кітаі існуе дзяржаўнае рэгуляванне і заахвоўванне буйных кампаній, якія праводзяць дзелавыя мерапрыемствы за мяжой. Гэта лічыцца прапагандай кітайскай навукова-тэхнічнай думкі, дасягненняў.

У 2019 годзе Беларусь паспела арганізаваць самую буйную ў гісторыі турызму нашай краіны дзелавую сустрэчу. Адна з найбуйнейшых кітайскіх кампаній абрала нашу краіну, як пляцоўку для свайго карпаратыўнага мерапрыемства, якое доўжылася на працягу двух тыдняў. Было абслужана дзве з паловай тысячы турыстаў. Да гэтага ніколі адначасова такую групу гасцей Беларусі яшчэ не прымала, было задзейнічана 58 аўтобусаў розных кампаній 12 рэстаранаў.

ПЛАНЫ — ЗАСТАЛІСЯ

Як прызнаўся Аляксей Стрэльчанка, ад планаў, якія да пандэміі ставілі нашы туркампаніі на 2020 год, перахопілава дух. Але ўсё перарваў каранавірус. І, тым не менш, менавіта на дзелавы турызм, на яго думку, варта рабіць стаўку. Яго магчымасці больш высокія, чым іншых сегментаў турэканомікі. Так, апошнія сезоны паказалі, што пры закрытых межах актыўна пачаў развівацца ўнутраны турызм. Людзі шукаюць і знаходзяць для адпачынку замену традыцыйным маршрутам.

А дзелавыя падарожжам пакуль альтэрнатывы няма. Для развіцця эканомікі неабходны абмен думкамі, навукова-тэхнічнымі дасягненнямі, напрацоўкамі. У анлайн-рэжыме паўнаватрасна гэта рабіць пакуль не атрымліваецца. Для МІСЕ-аператараў прыезд гасцей — магчымасць атрымаць даходы і даць зарабіць іншым кампаніям, якія гатовы забяспечваць транспартнае суправаджэнне, харчаванне, арганізацыю забавуальных мерапрыемстваў.

Адзін з неабходных крокаў для развіцця дзелавога турызму — стварэнне Нацыянальнага кангрэснага бюро. Плануецца, што ў наступным годзе такая структура выйдзе на інфармацыйнае поле. Яна павінна стаць «адным акном» для заказчыкаў з усяго свету, якім патрэбны звесткі пра турыстычны патэнцыял краіны, пляцоўкі для дзелавога турызму. Нават у неспрыяльных эпідэміялагічных умовах працягваецца работа над турпрадуктамі. Нашы цэнавыя прапановы на паслугі размяшчэння больш прывабныя, чым у традыцыйных краінах для МІСЕ-турызму, звыш пасля прыбыцця ў Мінск і абласныя цэнтры, стварэнне ў рэгіёнах сучасных гатэляў і комплексаў павінны спрыяць развіццю галіны, калі эпідэмія састануць.

Важна ўлічваць, што ў бізнэсе ўцягваецца ўсё больш моладзі, якая гатова наладжваць кантакты па ўсім свеце. Але праз яе занятакі і кароткія адпачыны ў такога кантыгенту пазнае іншых краін пачынаюцца акраж момант дзелавых паездкаў. Трэба пралічваць, якія паслугі можна дадаткова прапанаваць дзелавым гасцям і якім ім падаваць інфармацыю аб магчымасцях для больш працяглага адпачынку ў Беларусі ў далейшым.

На думку Аляксея Стрэльчанкі, неабходна развіваць дзяржаўна-прыватнае партнёрства, калі дзяржава частку сваіх функцый у той ці іншай галіне можа перадаваць грамадскім інстытутам і тым самым зніжаць выдаткі і ствараць умовы для вярочага развіцця бізнесу. Менавіта па такім шляху развіваецца кангрэс-бюро ў Расіі. Там гэта грамадская арганізацыя-асцыяцыя, якая аб'ядноўвае прадстаўнікоў розных відаў дзейнасці. Асобныя структуры адказваюць за маркетынг тэрыторыі, менеджмент прадпрыемстваў, сэрвіс і паслугі. А разам яны ствараюць якасны і разнастайны прапановы для турыстаў. Беларусь ужо мае вопыт кластарных аб'яднанняў, якія прапаноўваюць пэўны спектр паслуг на невялікіх тэрыторыях, і гэты вопыт варта пашыраць.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Вараніка КАНОТА. Фота з публікацыі Ігара ВАЛАХАНОВІЧА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На слыху

ЯШЧЭ АДНА ПАГРОЗА

ШТО ВЯДОМА ПРА НОВЫ ШТАМ «АМІКРОН»

Сусветная арганізацыя аховы здароўя (СААЗ) прызнала пагрозай для свету новы штам каранавіруса — В.1.1.529, або «Амікрон». Яго знайшлі ў краінах Паўднёвай Афрыкі, у прыватнасці ў ПАР і Батсване. Першыя паведамленні аб заражэнні новым штамом у ПАР, Батсване і Ганконгу з'явіліся 24 лістапада. Пазней выпадкі захворвання пацвердзіліся ў Ізраілі і Бельгіі.

ДЗЕ ЗНОЙДЗЕНЫ

Упершыню штам В.1.1.529 быў унесены ў базы даных 11 лістапада. Першы выпадак заражэння новым штамом быў зарэгістраваны ў Батсване, услед за гэтым яшчэ некалькі было выяўлена ў ПАР.

Пазней ён быў зафіксаваны таксама ў Ізраілі, Вялікабрытаніі, Нідэрландах, Ганконгу і Бельгіі. Улады Чэхіі і Германіі таксама паведамляюць, што, магчыма, іх грамадзяне, якія прыбылі з Егіпта і ПАР, заражаны новым штамом.

У ЧЫМ АСАБЛІВАСЦІ

Па словах навуковага супрацоўніка Імперскага каледжа Лондана Тома Пікока, у шыпападобным бялку штама В.1.1.529 выяўлена больш за 30 мутацый, і адразу некалькі з іх абцяжарвае выяўленне патогена антыцэламі. Гэта значыць, вірус здольны абыходзіць нашу імунную абарону.

Як мяркую дырэктар Інстытута генетыкі Універсітэцкага каледжа Лондана прафесар Франсуа Балло, новы штам мог утварыцца ў арганізме чалавека з аслабленай імуннай сістэмай (як мяркуюцца, хворага на ВІЧ/СНІД, які не атрымліваў належнага лячэння). Хранічны ход інфекцыі, з якой не мог справіцца імунітэт, дазволіў вірусу ў арганізме хворага за доўгі час назапасіць адразу вялікую колькасць мутацый.

Згодна з данымі пачатковых даследаванняў, праведзеных у ПАР, устаноўлена, што новы штам валодае 50 мутацыямі. З іх 34 знаходзяцца ў бялковых злучэннях шыпоў, з дапамогай якіх каранавірус пранікае ў клеткі чалавека. На думку дырэктара цэнтара па барацьбе з эпідэміямі ПАР вірусолага Туліё дэ Алівейры, «размова фактычна ідзе аб эвалюцыйным скачку каранавіруса». «Ён валодае цэлым наборам мутацый, якіх мы не чакалі», — заявіў спецыяліст.

Адразу некалькі змен у шыпападобным бялку патэнцыйна здольныя абцяжарыць нейтралізацыю патогена антыцэламі, што можа адбіцца на эфектыўнасці вакцын. Акрамя таго, паводле папярэдніх сведчанняў, штам вызначаецца павышанай здольнасцю да распаўсюджвання.

ЦЯЖЭЙШАЕ ЗАХВОРАВАННЕ?

Цяжар захворвання — пакуль пытанне адкрытае. На дадзены момант няма адназначных сведчанняў аб тым, што «Амікрон» здольны выклікаць цяжэйшае захворванне ў параўнанні з іншымі штамамі. У ПАР павялічваецца колькасць шпіталізацый, але мяркуюцца, што гэта звязана з агульным ростам колькасці хворых, а не з COVID, выкліканым варыянтам «Амікрон». Для разумення тэндэнцыі спатрэбіцца яшчэ некалькі тыдняў. Пакуль многія пацыенты, наадварот, хвораюць у больш лёгкіх формах.

«АМІКРОН» РАСПАЎСЮДЖАЕЦЦА ХУТЧЭЙ

У СААЗ выказалі здагадку, што новы штам каранавіруса распаўсюджваецца хутчэй, чым яго папярэднікі. Аб гэтым сведчыць досвед ПАР. Спецыялісты асцерагаюцца, што вірус можа закрануць большую колькасць людзей у свеце, у тым ліку тых, хто перахварэў на іншыя штамы. СААЗ заклікала ўсе краіны аддаць вывучэнню новага варыянта каранавіруса большую ўвагу.

СІМПТОМЫ

Хвароба, як правіла, пачынаецца з надзвычайнай стомленасці, боляў у мышцах і суставах, галаўнога болю. Таксама апісваецца такі сімптом, як раздражненне ў горле (мы прывыклі казаць «дзярэў ў горле»). Звычайных сімптомаў нахталт сухага кашлю, страты нюху і смаку пакуль не адзначалася.

ПЛР-ТЭСТЫ МОГУЦЬ ВЫЗНАЧЫЦЬ НОВЫ ШТАМ

Цяперашнія метады ПЛР-тэсціравання дазваляюць выявіць новы штам каранавіруса. «Наяўныя тэсты ПЛР па-ранейшаму здольныя выявіць гэты варыянт SARS-CoV-2», — паведаміла СААЗ. Пры гэтым адзначаецца, што ў некалькіх лабараторыях «адзін з ПЛР-тэстаў, якія шырока выкарыстоўваюцца», не змог выявіць «адзін з трох мэтавых генаў». Такім чынам, гэты ПЛР-тэст «можа прымяняцца як маркер» прысутнасці амікрон-варыянта.

ВАКЦЫНЫ МОГУЦЬ БЫЦЬ НЕ ТАКІЯ ЭФЕКТЫЎНЫЯ

Эксперты прыйшлі да высновы, што вірус В.1.1.529 пасля цэлай серыі мутацый можа ўплываць на ўтрыманне пратэіну ў арганізме. Пры такой змене цяперашнія вакцыны могуць стаць не такія эфектыўныя, як у выпадку з папярэднімі штамамі.

КРАІНЫ ЎВОДЗЯЦЬ ЗАБАРОНУ НА ПАЛЁТЫ Ў АФРЫКУ

У сувязі з распаўсюджваннем новага штама каранавіруса шэраг краін увёў забарону на наведванне краін Паўднёвай Афрыкі. Вялікабрытанія ўнесла ў спіс забароненых для наведвання сваімі грамадзянамі краін ПАР, Батсвану, Лесота, Эсваціні, Зімбабвэ і Намібію. Ізраіль увёў аналагічныя абмежаванні ў дачыненні да Мазамбіка, апрача шасці пералічаных краін. Расія абмяжоўвае ўезд з ПАР, Батсваны, Лесота, Намібіі, Зімбабвэ, Мазамбіка, Мадагаскара, Танзаніі, Ганконга і Эсваціні.

Чым раней, тым лепш

Калі вірус пад кантролем, людзі з ВІЧ жывуць доўгае жыццё

Першае снежня — Сусветны дзень барацьбы са СНІДам. І хоць падчас пандэміі каранавіруса ўся ўвага накіравана на COVID-19, распаўсюджванне не менш каварнага захворвання — ВІЧ-інфекцыі — чалавечтву пакуль не ўдалося спыніць. Аб тым, што ВІЧ нельга скінуць з рахунку, сведчыць хоць бы гіпотэза пра тое, што новы штам каранавіруса, які выяўлены ў Паўднёвай Афрыцы ў канцы лістапада і атрымаў назву «Амікрон», мог з'явіцца ў арганізме чалавека з ВІЧ. Калі імунітэт аслаблены, арганізм не можа канчаткова справіцца з вірусам і знішчыць яго. У такім выпадку вірус месяцамі можа захоўвацца ў арганізме, не забіваючы чалавека, але і не знікаючы. За гэты час ён бясконца муціруе і эвалюцыяніруе да больш дасканалых варыянтаў, якія дазваляюць хутчэй пранікаць у клеткі і пазбягаць імуннай абароны, а значыць, становіцца надзвычай заразным для чалавека. Менавіта Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка, дзе жыве каля 7,5 мільёна чалавек з ВІЧ, і стала радзімай «Амікрона».

Па стане на 1 лістапада 2021 года ў Беларусі зарэгістравана 32 тысячы выпадкаў ВІЧ-інфекцыі. Са станоўчым статусам у краіне жыве больш за 23 тысячы чалавек. За апошнія 10 гадоў большая частка новых выпадкаў ВІЧ-інфекцыі рэгіструецца ва ўзроставай групе 35-49 гадоў.

«Сёння ў Беларусі гарантаванае бясплатнае лячэнне ўсіх пацыентаў, якія жывуць з ВІЧ, незалежна ад стадыі хваробы і ўзроўню імунітэту».

— Калі раней мы казалі, што ВІЧ-інфекцыя датычыцца ў асноўным маладога пакалення — людзей да 30 гадоў, то сёння мы канстатуем тэндэнцыю яе старэння. Больш за

80% новых выяўленых выпадкаў у нас рэгіструецца ва ўзроставай групах 30-39 гадоў і 40 гадоў і старэйшых, — кажа **загадчык аддзела прафілактыкі ВІЧ-інфекцыі і партэнтральных вірусных гепатытаў РНПЦ гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Аляксандр АТАМАНЧУК**.

У 80% выпадкаў інфекцыя перадаецца палавым шляхам. Інфекцыйны шлях пры ўжыванні наркотыкаў складае каля 15%. Але ёсць рэгіёны, дзе больш высокая колькасць інфекцыйнага шляху перадачы, — гэта Мінск і Мінская вобласць.

— У нас нераўнамерныя геаграфічныя распаўсюджванне і рэгістрацыя новых выпадкаў ВІЧ-інфекцыі. Больш за 75% людзей з ВІЧ жыве ў трох рэгіёнах: Гомельскай вобласці, Мінскі і Мінская вобласць, — адзначае суразмоўнік.

У Беларусі прайсці дабравольнае медыцынскае абследаванне, у тым ліку і ананімнае, можна ў любой арганізацыі аховы здароўя, дзе маецца працэдурны кабінет. Працуюць ананімныя кансультацыйныя пункты для прадстаўнікоў ключавых груп насельніцтва, якія аказваюць паслугі па кансультаванні і тэсціраванні на ВІЧ-інфекцыю. Таксама ёсць магчымасці не толькі прайсці абследаванне ва ўстанове аховы здароўя, але і свабодна купіць тэст у аптэцы і зрабіць яго дома.

Абследавацца варта як мага раней, асабліва калі ў вас ёсць падазрэнні, што вы маглі заразіцца. Як мага больш ранняе выяўленне і лячэнне дазваляюць папярэдзіць развіццё розных бактэрыяльных і вірусных інфекцый, туберкулёзу, анкалагічных хвароб.

ВАЖНА ВЫЯВІЦЬ І ПАЧАЦЬ ЛЯЧЫЦЬ

— Сёння ні адзін са спосабаў прафілактыкі не можа спыніць распаўсюджванне ВІЧ-інфекцыі, — падкрэслівае Аляксандр Атаманчук. — Аднак ёсць навукова абгрунтаваныя і эфектыўныя спосабы папярэджання заражэння, а таксама зніжэння рызыкі інфіцыравання. Гэта выкарыстанне прэзерватываў, ужыванне антырэтравіруснай тэрапіі пацыентамі з ВІЧ, бо яна не толькі падтрымлівае жыццё і здароўе такога хворага, але і вызначаецца прафілактычным эфектам. Гэта азначае, што тыя пацыенты, якія маюць добрую схільнасць да лячэння, не толькі кантралююць ход сваёй хваробы, дасягаючы невызначальнай віруснай нагрузкі, але і папярэджаюць перадачу ВІЧ сваім палавым партнёрам. Да спосабаў папярэджання адносіцца прымяненне стэрыльных іголак і шпрыцаў пры ўнутрывенных маніпуляцыях.

Спецыялісты адзначаюць, што эпідэмія COVID-19 аказала істотны ўплыў і на сітуацыю з ВІЧ-інфекцыяй. З-за ўвядзення абмежавальных мерапрыемстваў у арганізацыях аховы здароўя знізілася колькасць зваротаў па тэсціраванне. Аднак прымаюцца ўсе меры, каб мінімізаваць наступствы. У прыватнасці, прэпараты пацыентам выдаюцца на больш доўгі тэрмін, рэалізуюцца праекты па забеспячэнні пацыентаў антырэтравіруснай тэрапіяй.

Пацыенты з ВІЧ хвораюць на COVID-19 з той жа частатой, што і неінфіцыраваныя людзі. Пры гэтым спецыялісты сыходзяцца

на думцы, што ім паказаныя прышчэпкі супраць каранавіруса.

— ВІЧ-інфекцыя з'яўляецца хранічнай інфекцыяй, і яна, як і любое іншае хранічнае захворванне, абцяжарвае ход COVID-19 і павышае рызыку цяжкіх наступстваў і смертных зыходаў. Таму сёння медыцынскія работнікі выступаюць за вакцынацыю пацыентаў ад каранавіруснай інфекцыі, — аргументуе Аляксандр Атаманчук.

Сёння ў Беларусі гарантаванае бясплатнае лячэнне ўсіх пацыентаў, якія жывуць з ВІЧ, незалежна ад стадыі хваробы і ўзроўню імунітэту. Яно адбываецца ў спецыялізаваных дыспансерных кабінетах і аддзяленнях, якія ёсць ва ўсіх рэгіёнах. Там пацыенты абследаюцца на ўсе інфекцыі на ўзроўню імунітэту, а пасля падбіраецца неабходная тэрапія.

— З 2018 года ў краіне дзейнічае прынцып «Тэрапія для ўсіх». Гэта значыць, як толькі мы выявілі пацыента, адразу пачынаем яго лячыць, не даводзячы да цяжкіх ускладненняў. У абследаваннях і тэрапіі мы абіраемся на рэкамэндацыі СААЗ, таму мы лечым гэтак жа, як і ў іншых краінах свету. Лячэнне для пацыентаў бясплатнае, прэпараты закупляюцца ў неабходнай колькасці, і праблем з іх атрыманнем у нашых пацыентаў няма, — тлумачыць **загадчык кансультацыйна-дыспансернага аддзела інфекцыйнай клінічнай бальніцы Марына ГАРАВАЯ**.

Поўны тэкст на сайце zviazda.by

Лёсы людскія

ЖЫЦЦЁ, БАГАТАЕ НА ПАДЗЕІ...

Сын «ворага народа», перадавы токар, партыйны работнік, ліквідатар... Для адной біяграфіі, згадзіцеся, мнагавата. Але жыццё Міхаіла Рыгоравіча Рысіча арганічна ўвабрала і пераплавіла ўсе гэтыя іпастасі.

НАРАДЗІЎСЯ Міхаіл паблізу ад Жытоміра, у сяле двароў на 50. Па нашых мерках — ладная вёска, па ўкраінска — амаль што хутар. Вось за два кіламетры — дык там ужо тыповыя стэпавае паселішча двароў на 300, з царквой... У яе на Вялікдзень бабуля вадзіла ўнукаў.

Міхаіла — чарговага — маці нараджала ў 1941-м, у зямлянцы. Яе выкапалі для абароны: на мазанцы падчас абстрэлу магла загарацца салама.

Пры акупацыі ўслед за ваеннымі ў сяло наехалі немцы-каланісты, іх паслалі ў найлепшыя дамы, а семі мясцовых перакінулі ў Днепрапятроўскую вобласць. Бацька Міхаіла Рыгор Рысіч чалавекам быў пісьменным: у калгасе працаваў бухгалтарам. З дзяцінства ў яго не згіналася нага, таму на фронт не ўзялі. А нямецкі байэр вырашыў скарыстацца вопытам мясцовага спецыяліста — паставіў «учотчыкам».

У 1946-м за гэта яго пасадзілі на восем гадоў. Бацька адбыў іх ад званка да званка. Дзеці «ворага народа» ў гэты час страшна галадалі і цяжка працавалі. Першынец, Грыша, з 13 гадоў быў афіцыйна залічаны ў штат калгаса.

...Школу Міхаіл закончыў у 1958-м. Два гады, як патрабавалася, адпрацаваў у мясцовым калгасе. Кіраваў параконкай, вазіў жанчын на жытомірскі базар, каб маглі ўтаргаваць якую капейчыну і купіць крамянага.

Жонак, нібы згаварыўшыся, браты Рысічы знайшлі па месцы службы: старэйшы асеў у Ліепай. Туды ж, у Латвію, са сваёй Марусьей, якую сустрэў у Паставах, падаўся і Міхаіл. Уладкаваўся на завод на рамоне падводных лодак і караблёў, атрымаў найвышэйшы разрад токара-станочніка, стаў сакратаром партарганізацыі

(пасада нявызваленая) красаўся на дошцы гонару... Так было і, здавалася, будзе...

На кадравую вайсковую службу ён трапіў выпадкова. У 1970-я гады ў Савецкай Арміі не хапала палітработнікаў ніжэйшага звання — іх бралі з рэзерву. Вось і Міхаіла выклікалі ў ваенкамат, казалі: «Мы вас атэстум як лейтэнанта запаса. Але трэба падвучыцца».

Так ён трапіў на курсы палітработнікаў, праз год атрымаў чырвоны дыплом і першае накіраванне — у горад Гвардзейскі. З гэтага пачалася нялёгка афіцэрская служба з пастаяннымі пераездамі (усяго іх было 15) з захаду на ўсход і назад, на захад. «Я не насіў бы пагонаў, калі б бацька сапраўды быў ворагам, — гаворыць Міхаіл Рыгоравіч і ўспамінае, што іх, ваенных, ніхто нідзе асабліва не чакаў. «З бауламі, з чамаданамі прыязджаем, напрыклад, на Камчатку ў пасёлак Данаілаўка. Дзеці малыя. Жывём спярша ў гасцініцы, потым нам выдзяляюць палову дома. Не ведаю, хто ў ім жыў да нас, але ложка давялося ставіць пасярод пакоя — падалей ад клопу».

Увесь быт трымаўся на Марыі Іосіфаўне. «Гэта яна, — згадвае Міхаіл Рыгоравіч, — прыярэзца, рэчы па месцах раскладзе, есці нагатуе — і дом як дом... Старэйшая дачка ў першы клас пайшла ў той Данаілаўка».

Зімы там цікавыя: снег — аж блакітны, маразы градусяў 15—20, а ўжо буры... Як завые, як замяць... На вуліцу выйдзеш — хіба «пень» са снегу тырчыць: верхавіна ад слупа электраліній... Парок з-пад снегу — там будынак КПП. Дзверы ўсе ўнутр адчыняюцца, інакш проста не адчыніш. Кагосьці няма на паstraенні — значыць, засыпала. Пасылалі салдат адкопваць. Неяк дывізён не паспеў вярнуцца з вучэнняў — разам з тэхнікай замяло і людзей. Аказаліся на рацыі, адкопвалі бульдозерамі, як і вуліцы...»

У Рысічаў захаваўся здымак сына ў такой вась снежнай траншэі з расцяжкай-лозунгам «Да здравствуе 1 Мая!»

Праз тры гады (на Далёкім Усходзе афіцэраў болей не трымалі) зампаіта роты Рысіча перакідаюць на Каўказ... З Кутаісі — на турэцкую мяжу.

...ЛЕТАМ 1986-га Міхаіл Рыгоравіч апынуўся ва Украіне. У яго спецпалку радыяцыйна-хімічнай абароны была тэхніка і амаль тысяча чалавек пад камандаваннем кадравых афіцэраў, звольненых раней у запас.

Усім ліквідатарам было за сорака. Тое, што на рэактар не пасылалі моладзь, Рысіч лічыць «адказнымі адносінамі ўлады»: людзей усё ж бераглі. Ваенныя ведалі, што адбылася сур'ёзная катастрофа, яны разумелі шкоду апраменьвання. І не іх віна, што інфармацыя хапала ад цывільнага насельніцтва... (Газета «Звязда», праўда, паведаміла «пра некаторую ўцёчку радыяактыўных рэчываў».)

Май і першыя месяцы лета сталі там перыядам разгубленасці і бязладдзя, бо толкам ніхто не разумее, што можна рабіць, а што ні ў якім разе нельга. Акадэмік Легасаў не змог даказаць кіраўніцтву кампарты, што здарылася не лакальна катастрофа, а трагедыя сусветнага маштабу. Для яго гэта абярнулася асабістай трагедыяй.

Полк Рысіча стаяў у Іванкаўскім раёне, за 30 кіламетраў ад зоны. Штаб быў камандным пунктам па ліквідацыі наступстваў катастрофы. Зборныя домкі ставілі прама ў полі. Рэзервісты працавалі вахтамі. Зборныя домкі ставілі прама ў полі. Рэзервісты працавалі вахтамі. Зборныя домкі ставілі прама ў полі. Рэзервісты працавалі вахтамі.

Кожны з ліквідатараў насіў з сабой спецыяльны прыбор — накарпальнік радыяцыі. Дазіметр хадзіў з такім жа прыборам і таблічкай, дзе запісаў паказчыкі. Начмед штодзень праглядаў, хто колькі рэнтгенаў атрымаў. Дзе «фаніла» зямля, яе зралі і адпраўлялі ў спецыяльныя магілішкі. У ямы скідвалі адпрацаваную тэхніку і залівалі бетоном. Асфальтавыя дарогі чысцілі хімічнымі рэчывамі... Наколькі ўсё небяспечна, зразумелі потым, а тады...

Быў выпадак: два салдаці схадзілі ў самаволку, ночку пакаталіся на чужой «Волзе». Узлілі ад яе смертную дозу і скарачэнна згаслі ад прамнявай хваробы... Каб зразумець машаб катастрофы і той небяспекі, якая пагражала людзям, дастаткова адной лічбы: на даху чарвэртага рэактара было да тысячы рэнтгенаў. Там знаходзіўся графіт, выкінуты ўзрывам, з нутра рэактара.

Расказвае Міхаіл Рыгоравіч: «На даху стаялі тэлекамеры. Ліквіда-

тара апраналі ў свінцовае адзенне, паказвалі манігор: «Бачыш кавалак графіту? А вунь там лапата...»

Дарма ліквідатары спадзяваліся на японскую тэхніку: электроніка літаральна згарала. Уся нагузка лягла на плечы людзей. На пярэднім краі былі добраахвотнікі. Як яны выяўляліся? Усё было проста: мужчын, прызваных на паўгоду, пасля экстрэмальнага пад'ёму на дах адпускілі дамоў, выдзяляючы немалую суму прэміяльных. (Каб хапіла, як я разумее, і на пахаванне, і на помнік.)

Свінцовыя пласціны былі самаробнымі і прыкрывалі грудзі і спіну, як латы. На галаве такая ж каска-шалом. Больш чым адзін раз выкарыстоўваць іх было нельга, бо самі пачыналі «фаніць», як той рэактар.

Камандзір спецпалка Сцяпаняў знаходзіўся ў Прыпяці больш чым год. Пра яго далейшы лёс звестак няма. Падалкоўнік Рысіч прабыў тры месяцы. За верасень, кастрычнік, лістапад ён назапасіў 35 адзінак, а 25, атрыманы аднарадова, згодна са Статутам сухапутных войскаў, — доза смяротная.

ЯШЧЭ з поўнага афіцэра напісаў рапарт у Міністэрства абароны з просьбай перавесці яго ў Беларускаю акругу (патрабаванне догляд хвораму цесцю). Два апошнія гады адслужыў у мотастралковым палку Гродзенскай дывізіі, што стаяў у Мар'інай Горцы. Прайшоў праграму выдалення стронцыю і цэзію ў санаторыях, якія спачатку былі бясплатныя.

У 2004 годзе Міхаіл Рыгоравіч перабраўся на радзіму жонкі — у курортны пасёлак Нарач. Адчувае сябе кепска, не слухаюцца ногі, а ў лёс хадзіць бы і хадзіць... Нарачанскі край — беларускі рай: ні табак чыгункі, ні выхлпанскі газ, ні прамысловасць. Для ліквідатара экалогія — рэч істотная.

Галіна Каржанеўская,
г. Мінск.

Весткі з месцаў

Жабінка сучасная, культурная, гістарычная

Як прыезджаму расказаць пра значныя мясціны горада? Як прымусіць яго недзе спыніцца, як без экскурсаводу даць яму ўсю неабходную інфармацыю?

Каля знакавых мясцін Жабінкі размяшчаюцца тумбы з QR-кодамі. Асноўная іх мэта — стварэнне гарадскога пешаходнага інтэрактыўнага маршруту — знаёмства гараджан і гасцей Жабінкі з культурнымі і архітэктурнымі славутасцямі (тэхналогія QR-кадзіравання дазваляе атрымаць максімальны аб'ём інфармацыі аб аб'екце любому ўладальніку смартфона з выхадам у інтэрнэт).

Сёлетня ідэя атрымала працяг: стойкі з QR-кодамі з'явіліся побач з аб'ектамі дзяржаўнага значэння — дзіцячай бібліятэкай, гарадскім Домам культуры, цэнтральнай бальніцай, што ва ўмовах пандэміі дапамагае чалавеку разабрацца, па якім пытанні куды вярнуцца...

Уладзіслаў Джыгіла.
Фота Святланы Кіслай.

Рэалізацыя ідэі (дарэчы, раённага выканаўчага камітэта) працягваецца, і цалкам магчыма, што неўзабаве навінка з'явіцца і за межамі Жабінкі. Напрыклад, каля мясцовага краязнаўчага музея ці мемарыяльнага комплексу «Драмлёва»... І тады любы з прыезджых будзе ведаць пра свой родны край хоць крыху ды больш.

Дзякуй!

АМАЛЬ КРАМЛЯДНАЯ ГІСТОРЫЯ

«Унылая пора» — пісаў пра восень вялікі Пушкін. І я з ім згодна: дажджліва і пахмурна ў прыродзе, у душы. А калі да таго ж кожны дзень чуеш пра пандэмію... Аднак жыццё ніхто не адмяняе: бываюць і ў восень святы ды прыемныя падзеі. У лістападзе нарадзілася, напрыклад, мая прыяцелька. Лёс звёў нас гадоў 15 таму, жывём у розных кутках краіны і «сварбум», на жаль, па тэлефоне, але ж мне хацелася прайшваць яе, падаваць нечым прыемным.

Кажуць, што хацець не шкодна. Паўстала пытанне, як зрабіць, калі па магазінах цяпер не ходзяць...

Прыйшоўшы зазірнуць на старонку інтэрнэт-крамы Белпошты і ўраціцца, бо чаго там толькі няма: безліч тавараў айчынных ды іншых вытворцаў! Хіба што кветак ды цукерак не хапае!

Не адразу, але я ўсё ж выбрала падарунак, у тым ліку віншавальную паштоўку, зрабіла заказ на сайце. Праз нейкі час, але ў той жа дзень

мне патэлефанавала ветлівая супрацоўніца крамы і ўдакладніла, да якой даты падрыхтаваць пашылку. Я, скарыстаўшыся магчымасцю, напісала ад майго імя падпісачку паштоўку.

У дзень «ікс» гэта добрая жанчынка патэлефанавала яшчэ раз і паведаміла, што можа прапанаваць мне экспрэс-дастаўку...

Парушаць у гэты дзень планы прыяцелькі мне не хацелася. У выніку назаўтра яна атрымала паведамлен-

не аб пашылцы, а крышку пазней — і сам падарунак. Сюрпрыз, карацей, атрымаўся! Нават пачырк на віншавальнай паштоўцы аказаўся прыгожым і, што здзівіла, падобным на... мой.

З гэтай нагоды са старонак любімай газеты мне хочацца шчыра падкаваць вялікаму калектыву Белпошты і, відаць, невялікаму — інтэрнэт-крамы — той стараннай добразычлівай супрацоўніцы, якая падрыхтавала і адправіла пашылку для імянінцы ў Мінску.

А ўсім іншым — скажаць: рабіце людзям дабро; па магчымасці радуіце іх, і тады жыццё абавязкова парадзе вам — вялікімі ці маленькімі падарункамі, але абавязкова!

Антаніна Ерамеева,
Рагачоўскі раён.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 400/С-115184 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин-павильон), общей площадью 99,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Соколовского, 18 с оборудованием (охранно-пожарная сигнализация ППКПО 063-8-5/4 «Аларм-5/4», пожарная сигнализация ППКПО А6-04).

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001009174, площадью 0,0190 га (назначение – земельный участок для обслуживания магазина-павильона), находящемся по адресу: г. Гродно, ул. Соколовского, 18. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиодиффузии, код 5.1, площадью 0,0017 га. Обременения со стороны третьих лиц в виде аренды сроком по 30.09.2024.

Начальная цена продажи лота – 20 244,96 руб. (двадцать тысяч две сотни сорок четыре рубля девятнадцать копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 4 512,25 руб. (четыре тысячи пятьсот двенадцать рублей двадцать пять копеек)

Продавец – Торговое открытое акционерное общество «Гродно Культура», 230012, г. Гродно, ул. Пушкина, 37а, почтовый адрес: 230005, г. Гродно, ул. Дзержинского, 94а, тел. 8-0152-56-83-00

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия проведения аукциона: земельный участок расположен на территории, предусмотренной под смешанную общественно-жилищную застройку усадебного типа. При переходе права собственности капитального строения к новому собственнику использование его возможно для размещения объектов повседневного обслуживания населения, объектов инженерной инфраструктуры, зеленых насаждений общего пользования.

Условия оплаты – 100 % предварительная оплата в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента заключения договора купли-продажи.

Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833 225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 30 декабря 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction/>

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 28 декабря 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auction/>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 400/С-161195 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – магазин), общей площадью 202,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ул. Суворова, д. 27/2.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44010000001003533, площадью 0,2032 га (назначение – земельный участок для обслуживания жилого дома и магазинов № 14 и № 22 по ул. Суворова в г. Гродно), находящемся по адресу: г. Гродно, ул. Суворова, д. 27 (доля в праве – 7/200). Обременения со стороны третьих лиц в виде аренды: площадь 202,6 кв. м до 02.05.2022. Начальная цена продажи лота – 339 600 руб. (триста тридцать девять тысяч шестьсот рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 33 960 руб. (тридцать три тысячи девятьсот шестьдесят рублей)

ЛОТ 2: изолированное помещение, инв. № 400/D-195989 (назначение – складское помещение, наименование – овощехранилище), общей площадью 1511,2 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Победы, д. 31Д-2 совместно со следующим оборудованием: воздухоохладитель К-350 – 5 шт., конденсатор СJR-814-253N – 1 шт., пункт управления-1 – 5 шт., увлажнитель воздуха UCO 860D/DWPC 111/ST – 5 шт., холодильная станция [C2*6G-40,2Y – 1 шт. (Оборудование смонтировано и установлено производственным обществом с ограниченной ответственностью «ИНТЕРКОМ» из составных частей разных производителей. Используют импортные комплектующие таких известных фирм, как Sanpo, Bitzer, Danfoss, применяя собственные разработки.)

Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 422087505601000097, площадью 0,4271 га (назначение – для обслуживания здания фруктохранилища), находящемся по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Победы, д. 31Д (доля в праве 59/100). Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: на земельные участки, расположенные в охранных зонах магистральных трубопроводов, код – 5.3, площадью 0,0012 га. Обременения со стороны третьих лиц в виде аренды: площадь 94,7 кв. м – до 31.12.2021; площадь 99,6 кв. м – до 30.09.2022; площадь 499,0 кв. м – до 30.09.2022.

Начальная цена продажи лота – 712 560 руб. (семьсот двенадцать тысяч пятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 71 256 руб. (семьдесят одна тысяча двести пятьдесят шесть рублей)

Продавец – Торговое унитарное предприятие «ГМК-Ритейл», 230026, г. Гродно, ул. Победы, 31, тел.: 39-17-13, тел./факс 39-17-00

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия проведения аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон.

Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833 225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 31 декабря 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction/>

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 29 декабря 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://grino.by/auction/>

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства им. А.М. Кисиченко» (УНП 600126458) 222520, г. Борисов, ул. Блюхера, 19, тел. 8 033 688 86 54, в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Повторные публичные торги в электронной форме будут проводиться: **14 декабря 2021 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Художественная мастерская 610/с-26438, инв. № 01-016, общ. пл. 200,6 кв. м, г. Борисов, пр-т Революции, 42А	78 684,00
2	Художественные мастерские 610/с-26415, инв. № 01-004, гостиница, инв. № 01-0016 – общ. пл. 459,8 кв. м, г. Борисов, пр-т Революции, 42Б	180 973,20
3	Шкаф сушильный № 1, инв. № 197	80,00
4	Шкаф сушильный № 11, инв. № 392	80,00
5	Шкаф сушильный № 13, инв. № 259	80,00
6	Шкаф сушильный № 14, инв. № 259-3	80,00
7	Шкаф сушильный № 15, инв. № 259-1	80,00
8	Шкаф сушильный № 16, инв. № 259-2	80,00
9	Шкаф сушильный № 2, инв. № 198	80,00
10	Шкаф сушильный № 3, инв. № 204	80,00
11	Шкаф сушильный № 4, инв. № 258	80,00
12	Мельница барабанная № 1, инв. № 366	500,00
13	Мельница барабанная № 2, инв. № 334	380,00
14	Мельница барабанная № 3, инв. № 295	380,00
15	Станок гончарный, инв. № 191	130,00
16	Станок гончарный, инв. № 192	130,00
17	Станок гончарный, инв. № 192-1	130,00
18	Станок гончарный, инв. № 192-2	130,00
19	Станок гончарный, инв. № 192-3	130,00
20	Промышленная швейная машина Global ZZ 217-3S (Голландия), инв. № 606	900,00

Телефон для ознакомления и осмотра +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 02.12.2021 г. 09.00 по 13.12.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBYY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о раннее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 06.11.2021 г.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: ОАО «Спецмонтажстрой» № 177 г. Гомель» (УНП 440063524) 246027, г. Гомель, ул. Барыкина, 323 в лице антикризисного управляющего ООО «Правовая Стратегия», тел. +375 (17) 396-61-34.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проводиться: **16 декабря 2021 г. 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. без НДС
1	Дебиторская задолженность ОАО «Агрокомбинат «Ожний» в размере 11 457,80 руб. перед ОАО «Спецмонтажстрой» № 177 г. Гомель»	10 457,80
2	Дебиторская задолженность ОАО «Совхозкомбинат «СОЖ» в размере 4490,67 руб. перед ОАО «Спецмонтажстрой» № 177 г. Гомель»	4 041,63

Местонахождение – г. Гомель, ул. Барыкина, 323. Тел. для ознакомления и осмотра +37529-698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 02.12.2021 г. 09.00 по 15.12.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBYY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о раннее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 23.10.2021 г.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 410/С-4747 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – автогаражи), общей площадью 307,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1К.

Лот № 1 расположен на земельном участке кадастровый № 42085010000011391, площадью 0,1676 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания автомобильного транспорта (автогаражи), находящемся по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1К. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранной зоне реки, водоема), код 2.4, площадью 0,1676 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах объектов газораспределительной системы, код 5.7, площадью 0,0070 га

Начальная цена продажи лота – 35 220 руб. (тридцать пять тысяч двести двадцать рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 3 522 руб. (три тысячи пятьсот двадцать два рубля)

Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Волковыский филиал), 231900, г. Волковыск, ул. Брестская, 32, тел. 8-01512-621-86

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон.

Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB3012050083322 5001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 16 декабря 2021 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction/>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 20.05.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 14 декабря 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auction/>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона, оператор ЭТП: **ОАО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Межега, 5/2, пом. 1703**

Продавец: **Гражданин Российской Федерации Поляков Александр Сергеевич**

Предмет электронных торгов

Производственный корпус ЦРМ, инв. № 724/С-11095, общ. пл. 1 744 кв. м по адресу: Могилевская обл., Чаусский р-н, Чаусы, ул. Производственная, 1/10

Начальная цена – 350 000,00 бел. руб. (без НДС). Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 5 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк Бельбэз», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBVY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа: ООО «ИПМ-Консалт оценок»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона.

Продавец составляет и направляет договор победителю аукциона для подписания

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнутого договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 2 % от цены продажи предмета аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента объявления победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предшущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» 16.07.2021

Дата и время начала и окончания электронных торгов: **17.12.2021 с 11.00 до 12.00.**

Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **15.12.2021 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные: +375 (17) 373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by

Согласно определению экономического суда города Минска от 24.11.2021 по делу № 155521417/56176/Из ОАО «Гран-Консалт» – антикризисный управляющий в производстве по делу о банкротстве ИП Макарович А.А. (УНП 190457409), в отношении которого открыто конкурсное производство, **сообщает о проведении собрания кредиторов** по защите требований кредитора государственного учреждения «Оператор вторичных материальных ресурсов», **которое состоится 27.12.2021 в 10.00 по адресу: г. Минск ул. Кропоткина, 89, офис 53.** Ознакомьтесь с предъявленными требованиями кредитора и вознаграждения, выдвинутыми управляющим, возможно до проведения собрания, в рабочие дни с 10.00 до 15.00, по адресу: г. Минск ул. Кропоткина, 89, офис 53, предварительно согласовав время по телефону +375 (17) 270-39-74

Правила проведения РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Воплаты мечту 13»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Воплаты мечту 13» (далее – Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Воплаты мечту 13» (далее – Рекламная игра).

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «ТДИ ПРОМОИВЕНТ», Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. Красновзвездная, 186, 2-й этаж, пом. 5, УНП 190771520, зарегистрированное в Минском горисполкомом Республики Беларусь решением от 2 ноября 2006 года, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190771520.

2. Заинтересованные лица Рекламной игры.

Заинтересованным лицом Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Лит Вел Организэйшн» (ООО «ЛВО»), Республика Беларусь, г. Минск, ул. Стариновская, д. 25, пом. 9Н.

3. Участники Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, лица без гражданства, которым предоставлен статус беженца в Республике Беларусь, которые на момент совершения безналичной операции, соответствующей условиям настоящих Правил, достигли 18 лет.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также Члены комиссии по проведению Рекламной игры.

4. Наименование Рекламной игры: «Воплаты мечту 13».

5. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

6. Срок начала Рекламной игры: 2 декабря 2021 г.

7. Срок окончания Рекламной игры: 20 мая 2022 г.

8. Наименование товаров (работ, услуг), в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.

8.1. Рекламная игра проводится в целях стимулирования безналичных расчетов с использованием электронных денег «Воплаты», а также увеличения суммарных остатков денежных средств на основных и (или) дополнительных кошельках (за исключением групповых), открытых физическими лицами в мобильном приложении системы расчетов с использованием электронных денег «Воплаты» (далее – сервис «Воплаты»).

8.2. При использовании в Правилах термин «электронные деньги» используется в значении, определенной статьей 274 Банковского кодекса Республики Беларусь: «Электронные деньги – хранящиеся в электронном виде единицы стоимости, выпущенные в обращение в обмен на наличные или безналичные денежные средства и принимаемые в качестве средства платежа при осуществлении расчетов как с лицом, выпустившим в обращение данные единицы стоимости, так и с иными юридическими и физическими лицами, а также выражающие сумму обязательства этого лица по возврату денежных средств любому юридическому или физическому лицу при предъявлении данных единиц стоимости».

9. Призовой фонд Рекламной игры.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств и имущества Заинтересованного лица в размере **100 844,58 (сто тысяч восемьсот сорок четыре белорусских рубля 58 копеек)**. Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры.

№	Наименование	Кол-во, шт.	Стоимость за ед., бел. рублей	Всего, бел. рублей
1	Смартфон Apple iPhone 13 128 GB Blue, Model A2635, MLP13RKA, Китай, Артикул MLP13RKA	30	2 943,996	88 319,88
	денежные средства в размере		417,49	12 524,70
ИТОГО				100 844,58

10. Порядок участия в Рекламной игре.

10.1. Для участия в Рекламной игре необходимо:

10.1.1. Являться или стать зарегистрированным пользователем действующего сервиса «Воплаты», выразившим согласие на участие в Рекламной игре и согласие на обработку персональных данных в рамках Рекламной игры путем ознакомления и принятия договора оферты;

10.1.2. Для участия в розыгрыше призов необходимо:

10.1.2.1. В период с 01.12.2021 по 06.04.2022, согласно периодам участия, указанным в Таблице № 2, совершить не менее 1 (одного) платежа на сумму не менее 13,00 (тринадцатидесяти) белорусских рублей (в том числе с использованием QR-кода) по оплате (приобретению) товаров (за исключением алкогольных слабоалкогольных напитков, пива, табачных изделий, лекарственных средств), работ, услуг, реализуемых организациями и индивидуальными предпринимателями на территории Республики Беларусь, с использованием сервиса «Воплаты» (не участвует ветка платежей «банковские и финансовые услуги» в автоматизированной информационной системе единого расчетного и информационного пространства (ЕРИП)), а также платежи посредством NFC и виртуальной карты).

10.1.2.2. Участник покупает Номер Участника для участия в розыгрыше призов при осуществлении каждого платежа, соответствующего условиям п. 10.1.2.1. Например, Участник, совершивший 10 (десять) платежей, на сумму не менее 13,00 (тринадцатидесяти) белорусских рублей каждый, в игровом периоде, согласно Таблице № 2, получает 10 (десять) Номеров участника для участия в розыгрыше призов.

10.1.2.3. В период с 01.12.2021 по 06.04.2022 имеет суммарный остаток денежных средств не менее 130,00 (сто тридцати) единиц электронных денег «Воплаты» на основном и (или) дополнительных кошельках (за исключением групповых), открытых физическим лицом в сервисе «Воплаты», в течение как минимум одного полного суток (с 00:00:00 по 23:59:59) периода участия из указанных в Таблице № 2;

10.1.2.4. При выполнении условий п. 10.1.2.3 Участник получает один Номер Участника для участия в розыгрыше призов за каждые 130,00 (сто тридцать) единиц электронных денег «Воплаты» за каждые сутки хранения денежных средств. Например, Участник, имеющий суммарный остаток денежных средств 300,00 (триста) единиц электронных денег «Воплаты» на основном и (или) дополнительных кошельках (за исключением групповых) в течение 3 (трех) суток игрового периода, согласно Таблице № 2, получает 6 (шесть) Номеров участника для участия в розыгрыше призов.

10.1.3. Например, Участник, совершивший по 3 (три) платежа свыше 13,00 (тринадцатидесяти) белорусских рублей ежедневно, согласно п. 10.1.2.1 и периодам участия, согласно Таблице № 2, и имею-

щий суммарный остаток суммой 260,00 (двести шестьдесят) единиц электронных денег «Воплаты» на основном и (или) дополнительных кошельках (за исключением групповых), согласно п. 10.1.2.3 в течение 5 (пяти) суток игрового периода, согласно Таблице № 2, получает 25 (двадцать пять) Номеров Участника для участия в розыгрыше призов соответствующего периода, согласно Таблице № 2.

10.2. Суммы платежей не суммируются и не разделяются. Например, два платежа по 6,50 (шесть белорусских рублей 50 копеек) не могут быть засчитаны как один платеж на 13,00 (тринадцатидесяти) белорусских рублей.

Один платеж на 26,00 (двадцать шесть) белорусских рублей не может быть засчитан как два платежа по 13,00 (тринадцатидесяти) белорусских рублей.

10.3. Участники могут принимать участие в каждом розыгрыше призов в каждом периоде участия, согласно Таблице № 2, при выполнении условий п. 10.1 Правил.

10.4. Участники Рекламной игры обязаны соблюдать нормы законодательства Республики Беларусь и Правила системы расчетов с использованием электронных денег «Воплаты».

10.5. Организатор имеет право аннулировать решение о признании Участником Рекламной игры зарегистрированного пользователя действующего сервиса «Воплаты» при обнаружении совершения подозрительных операций, операций с нарушением условий Правил проведения Рекламной игры, совершаемых иным обменным образом данным пользователем с целью участия в Рекламной игре.

Под подозрительной операцией понимается операция, в отношении которой у Организатора есть основания полагать, что она совершена лишь для вида, без намерения создать соответствующие ей юридические последствия.

11. Место, даты, время и порядок проведения Розыгрышей призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры:

Розыгрыши Призов проводятся в соответствии с датой и временем, указанными в Таблице № 2.

Розыгрыши Призов проводятся по адресу: г. Минск, ул. Коммунистическая, 6/2, Представительство МТРК «Мир».

Розыгрыши Призов проводятся открыто, с возможностью присутствия Участников Рекламной игры.

11.1. Розыгрыши Призов проводятся согласно следующему графику:

Таблица № 2. Розыгрыши Призов:

№ розыгрыша	Дата и время розыгрыша	Периоды участия, в которых были совершены платежи и/или имелся суммарный остаток денежных средств, участвующие в розыгрыше	Призы
1	24.12.2021 в 16:00	с 01.12.2021 по 22.12.2021 включительно	Приз – 5 шт.
2	14.01.2022 в 13:00	с 23.12.2021 по 12.01.2022 включительно	Приз – 5 шт.
3	04.02.2022 в 13:00	с 13.01.2022 по 02.02.2022 включительно	Приз – 5 шт.
4	25.02.2022 в 13:00	с 03.02.2022 по 22.02.2022 включительно	Приз – 5 шт.
5	18.03.2022 в 13:00	с 23.02.2022 по 16.03.2022 включительно	Приз – 5 шт.
6	08.04.2022 в 13:00	с 17.03.2022 по 06.04.2022 включительно	Приз – 5 шт.

11.2. Для осуществления каждого розыгрыша Организатор формирует список (далее – «Список»): в начале Списка находятся записи по совершенным платежам Участников, далее – записи по хранящимся суммарным остаткам денежных средств на основном и (или) дополнительных кошельках «Воплаты».

В Списке Организатор присваивает всем Участникам, выполняющим условия п. 10.1 Правил, уникальные порядковые номера (далее – «Номер Участника») в хронологическом порядке по датам выполнения условий п. 10.1.2: по совершенным платежам, согласно п. 10.1.2.1 и 10.1.3.1 – в хронологическом порядке согласно дате и времени совершения платежа; по хранению суммарного остатка денежных средств, согласно п. 10.1.2.3 и п. 10.1.3.3 – в алфавитном порядке по фамилии, имени, отчеству (при наличии) Участника.

Номера участника состоят из 11 разрядов, где первые 2 цифры – число 13, которое не участвует в определении выигрышного порядкового номера в розыгрыше, а остальные 9 цифр – порядковый номер в Списке (цифровая часть).

11.2.1. Итоговый Список включает присвоенные Номера Участника, фамилию, имя, отчество (при наличии) Участника (полностью), номер телефона Участника, идентификационный номер Участника по паспорту, адрес регистрации.

11.3. Для определения выигрышного Номера Участника используется лототрон и набор шаров в количестве 10 (десяти) штук с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти).

11.4. Определение выигрышного Номера Участника происходит путем формирования его цифровой части (не учитываются первые две цифры одиннадцатизначного Номера Участника (цифры 1 и 3), слева направо из цифр в шарах, поочередно извлекаемых из лототрона).

11.4.1. Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Номера Участника в лототрон помещаются шары с цифрами от 0 (нуля) до 9 (девяти), соответствующей первой слева цифре последнего по порядку Номера Участника в Списке. Из барабана извлекается один шар. Цифра из извлеченного шара вносится в протокол и записывается в первый слева разряд формируемого выигрышного Номера.

11.4.2. Далее в лототрон загружаются все 10 (десять) шаров, шары перемешиваются и из лототрона извлекается шар, цифра в котором определяет цифру следующего разряда выигрышного Номера Участника. Производится проверка на наличие полученной комбинации цифр разрядов в соответствующих разрядах Номеров Участника в Списке. При наличии совпадения цифра вытянутого шара записывается в соответствующий разряд выигрышного Номера Участника и шар возвращается в лототрон; в противном случае – извлеченный шар с цифрой не возвращается в лототрон, и извлекается следующий шар до получения нужного совпадения. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация цифр разрядов не попадает в диапазон цифр соответствующих разрядов Номеров Участника в Списке.

11.5. При проведении каждого розыгрыша Организатор дополнительно определяет по 1 (одному) резервному Победителю для каждого из призов. Резервным победителем становится следующий за выигрышным по Списку Номер Участника, принадлежащий другому Участнику, который не является победителем в Рекламной игре.

11.6. Результат каждого Розыгрыша в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрыша, который подписывается присутствующими на заседании членами комиссии.

12. Порядок уведомления Победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрыша.

12.1. Победители извещаются о выигрыше в течение трех рабочих дней после розыгрыша посредством звонка на номера телефонов Участников. Также Организатор дополнительно может уведомлять

Победителей о призе посредством заказного письма с уведомлением по адресу регистрации Победителя не позднее 22.04.2022.

12.2. Для получения призов Победителям необходимо по 06.05.2022 включительно прибыть по адресу: г. Минск, ул. Кальварийская, 21, оф. 153, в рабочие дни с 10.00 до 18.00, либо в субботу 16.04.2022 с 11.00 до 14.00. При себе Победителю необходимо иметь для представления Организатору документ, удостоверяющий личность (паспорт гражданина Республики Беларусь или вид на жительство в Республике Беларусь) для использования данных при оформлении необходимых документов в рамках Рекламной игры (ФИО, серия и номер паспорта (вида на жительство в Республике Беларусь), дата выдачи, орган, выдавший паспорт (вид на жительство в Республике Беларусь), идентификационный номер, адрес регистрации (по месту жительства/пребывания). Копии данных документов для оформления акта о выдаче приза Организатор оставляет у себя.

12.3. Приз не вручается основному Победителю, а вручается (передается) резервному Победителю в случае, если основной Победитель:

12.3.1 отказывается от получения приза, о чем письменно извещает Организатора;

12.3.2 нарушает (не выполняет) условия Правил, в том числе не предоставляет необходимые подтверждающие документы, указанные в Правилах, в сроки и в порядке, установленные Правилами;

12.3.3 не выходит на связь с Организатором и не является для получения приза в сроки, установленные Правилами (п. 12.2);

12.4. Резервный Победитель, которому перешло право на получение приза, уведомляется об этом не позднее 11.05.2022 по номеру телефона Участника, а также дополнительно может уведомляться о переходе права на приз посредством заказного письма с уведомлением по адресу регистрации Резервного Победителя не позднее 13.05.2022.

Резервный Победитель должен выполнить действия, перечисленные в пункте 12.2 не позднее 20.05.2022. Призы будут вручены резервным Победителям по 20.05.2022 включительно.

В случае если резервный Победитель не выполнит действия в обозначенный срок, он утрачивает право на получение приза. Призы остаются в распоряжении Организатора.

12.5. Выдача призов представителям Победителей осуществляется по нотариально удостоверенной доверенности.

12.6. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента приза не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена количеством и видом призов, указанных в Правилах.

12.7. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту оформления документов для получения призов.

12.8. В соответствии с главой 18 Налогового кодекса Республики Беларусь Организатор при вручении призов выступает налоговым агентом и обязан удержать сумму подоходного налога непосредственно из доходов получателя приза. При невозможности удержать исчисленную сумму подоходного налога с дохода Победителя, по причине отсутствия ему денежных выплат и (или) отказа плательщика внести причитающиеся суммы подоходного налога с Победителя, Организатор обязан направить в налоговый орган по месту жительства плательщика сообщение о сумме задолженности по подоходному налогу с Победителя.

13. Комиссия по проведению Рекламной игры.

13.1. Для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, ведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

1. Кондратенко Олег Васильевич – директор ООО «ЛВО».
2. Григорьева Юлия Игоревна – начальник управления маркетинга платежных сервисов ООО «ЛВО».
3. Верхоход Александр Анатольевич – специалист по рекламе ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ».
4. Аtrashевич Екатерина Владимировна – специалист по работе с клиентами ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ».
5. Шорр Полина Андреевна – специалист по работе с клиентами ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ».

14. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

14.1. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

14.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» в срок до 19.05.2022.

14.3. Имена победителей Рекламной игры будут размещены на Интернет-сайте o-plati.by.

14.4. Информация о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на Интернет-сайте o-plati.by, в мобильном приложении сервиса «Воплаты», а также по телефону горячей линии: +375 (29) 343 00 71 в будние дни с 10.00 до 18.00, а также с 12.00 до 14.00 в субботу.

15. Прочие условия.

15.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

15.2. Участники Рекламной игры, претендующие на получение Призов, обязаны заполнить и подписать все необходимые документы для получения Призов.

15.3. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Рекламной игре, в том числе по радио, телевидению, в Интернете и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления рекламных материалов для размещения на сайте Рекламной игры, не требуя за это какого-либо вознаграждения в рамках данной Рекламной игры. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее участники соглашаются с тем, что в рамках данной Рекламной игры их имена, фамилии, отчества, образы (изображения), аудио- и видеоматериалы и иные материалы о них могут быть использованы Организатором. Все права, в том числе исключительные права, на такие материалы будут принадлежать Организатору. Участники выражают согласие на сбор и обработку их персональных данных для целей Рекламной игры.

15.4. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет при его использовании Участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.) и операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.).

15.5. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.

15.6. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

15.7. Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору по почтовому адресу: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 21/5, оф. 153.

Свидетельство № 4114 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 25 ноября 2021 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Пласты гісторыі

ДАРЫ БОГУ

Выяўлены букеты старажытных кветак

Археологі знайшлі іх, узростам ад 1800 да 2000 гадоў, у разбураным мексіканскім горадзе Цеаціуакане. Пра гэта паведамляе газета The Daily Mail.

Старажытныя артэфакты былі знойдзены на глыбіні 18 метраў пад храмам, прысвечаным Кетцалькаатлю (ён жа «Птушыны змей») — аднаму з важных багоў часоў старажытнай Мезаамерыкі, у гістарычным рэгіёне, які ўключаў у сабе цэнтральную Мексіку і паўночную Коста-Рыку. На думку спецыялістаў, расліны маглі з'яўляцца дарамі богу. Мясоцыяны жывяць верылі, што гэтае багастае падарвала чалавецтву кукурузу,

а таксама ўдзельнічала ў стварэнні людзей.

Як адзначыў археолог Нацыянальнага інстытута антрапалогіі і гісторыі (Мексіка) Серхіа Гомес, сцёблы раслін выдатна захаваліся. Усяго спецыялісты знайшлі чатыры букеты ў добрым стане. Яны звязаныя вярочкамі, зробленымі, ве-

рагодна, з бавоўны. Гомес назваў знаходку вельмі важнай, паколькі яна даказвае, што на гэтым месцы праводзіліся рытуалы.

Археолог адзначыў, што цяпер яму разам з калегамі трэба будзе ўстанавіць, хто менавіта рабіў гэтыя дары.

Каманда навукоўцаў амаль 12 гадоў працуе ў Цеаціуакане. Яны прасейваюць старажытную глебу, вывучаюць скалы, піраміды і руіны палацаў, каб знайсці падказкі аб тым, хто некалі жыў у гэтым раёне. На думку спецыялістаў, горад быў пабудаваны ў 100-м годзе да нашай эры і існаваў да восьмага стагоддзя. На піку развіцця, як мяркуюць навукоўцы, яго насяляла каля 200 тысяч чалавек.

Нябачная пагроза

ГРАДУС ПРАБЛЕМЫ

З-за глабальнага паяплення «абуджання» вірусы?

Яно і раставанне вечнай мерзлаты могуць прывесці да «абуджання» нечаканых вірусаў. Пра гэта заявіў лаўрэат Нобелеўскай прэміі міру Рае Квон Чунг.

Паводле яго слоў, раставанне льдоў у тайзе і тундры Сібіры прывядзе да таго, што старажытныя хваробы і вірусы гэтага рэгіёна могуць зноў «прачнуцца».

«Нельга прадбачыць, які вірус з існых ў дагістарычную эпоху ці сотні тысяч гадоў таму можа з'явіцца зноў. Яны вяртаюцца. Я ўпэўнены, што існуюць самыя розныя віды вірусаў, з якімі мы ніколі раней не сутыкаліся», — прыводзіць РІА «Навіны» словы вучонага.

Ён дадаў, што чалавецтва павінна быць гатовая да такіх выклікаў і хутка рэагаваць на іх.

Каго мы бачым!

ГНЁЗДЫ-МАЯКІ

Асаблівасць асінага жытла: яно... свеціцца

Незвычайны прыклад біяфлюарэсэнцыі сустраўся навукоўцам-энтамолагам з Сарбоны ў трапічных лясах на поўначы В'етнама, піша N+1 са спасылкай на апублікаваны ў Journal of The Royal Society Interface артыкул.

Гнёзды, якія свяціліся ў адказ на ультрафіялетавое выпраменьванне, аказаліся прыналежнымі да чатырох мясцовых відаў вос з роду Polistes, адзін з якіх пакуль неапазнаным. Паўпразрыстыя накрывкі сотаў выпускаюць моцнае зеленавата-жоўтае свячэнне. У прыродзе такое ззяненне можна заўважыць нязброеным вокам на адлегласці 5-20 метраў.

Акрамя таго, свячэнне, аднак у гэтым выпадку ззяненне, выявілася таксама ў гнёздах яшчэ двух відаў вос, знойдзеных у Французскай Гвіяне і на поўдні Францыі.

Дарослыя асобіны вос роляць накрывкі сваіх сот з валок-

наў шоўку і бялкоў, і менавіта нейкія з гэтых бялкоў, які лічаць навукоўцы, «адказваюць» за свячэнне.

Пры гэтым пакуль незразумела, для чаго казуркам такая біяфлюарэсэнцыя ў гнёздах. Яны здольныя бачыць выпускае ззяненне, і навукоўцы мяркуюць, што магчыма, накрывкі сот служыць маякамі для асобін, якія ляцяць дадому ў вярочны змрок на іх ззяненне.

У той жа час існуе меркаванне, што такая асаблівасць засцерагае лічынак у сотах ад небяспечнага ўздзеяння ультрафіялету, да якога яны ўразлівыя падчас метамарфоза, а таксама дапамагае рэгуляваць іх развіццё.

Гараскоп стрыжак на снежань

1 снежня, серада. З дапамогай нажніц можна дамагчыся ўмацавання валасоў, павелічэння іх гушчынні і шорсткасці. Тыя, у каго на галаве і так сапраўды куст, павінны ўстрымацца ад паходу ў салон прыгажосці.

2 снежня, чацвер. Сёння лепш не хадзіць да майстра, паколькі любяга маніпуляцыі з валасамі пацягнуць за сабой дэпрэсіўны стан.

3 снежня, пятніца. Стрыжка прынясе хаос і злытаніну, сёння адзін з самых складаных і неспрыяльных дзён месяца.

4 снежня, субота. Даволі неспрыяльны перыяд для стрыжкі, які прыводзіць да аслаблення агульнага імунітэту арганізма, што павялічвае верагоднасць узнікнення розных захворванняў. Не забудзьцеся сёння надзець шапку, каб не захварэць, а стрыжку адкладзіце.

5 снежня, нядзеля. Раім не ўпусціць свой шанец для таго, каб удала выканаць стрыжку, змяніць прычоску, падлячыць валасы.

6 снежня, панядзелак. Добра рабіць модныя сіметрычныя стрыжкі. Паход у цырульню дапаможа пазбавіцца ад матэрыяльных праблем.

7 снежня, аўторак. Па гараскопе стрыжкі — дзень удалых змен, падстрыжыце хоць бы кончыкі валасоў або грыўку. Можна прымаць смелыя колеравыя расэрні, прычоска будзе ўдалая.

8 снежня, серада. Спрыяльны дзень для змены іміджу, новай прычоскі і афарбоўвання валасоў у больш светлае адценне.

9 снежня, чацвер. З нажніцамі, машынкамі і плойкамі сёння можна нарацаць на шматлікі канфлікты дома і на рабоце. Менавіта пра гэта гаворыць мясечны гараскоп.

10 снежня, пятніца. Стрыжку адкладзіце да лепшых часоў, каб не страціць грошы, не сапсаваць сабе настрой і не пасварыцца з блізкімі.

11 снежня, субота. Пафарбуйце шавялюру ў ваш любімы колер — паспяхова справы стануць залагам шанцавання ў будучыні. Паводле гараскопа, пра нажніцы не згадваем пад знакам Рыб.

12 снежня, нядзеля. Неспрыяльны дзень па мясечным календары, таксама ёсць павер'е, што нядзельная стрыжка «адразае» поспех.

13 снежня, панядзелак. Любыя маніпуляцыі з даўжынёй і колерам валасоў рэкамендуецца перанесці на больш удалы дзень. Інакш валасы могуць стаць непаслухмяныя, пачаць выпадаць больш за норму.

14 снежня, аўторак. Работа майстра над вобразам і прычоскай дазволіць вам выглядаць захапляльна ў гэты зімовы месяц. Спрыяльны дзень для аздарўленчых і агульнаўмацавальных працэдур для валасоў.

15 снежня, серада. Новая прычоска дадасць свежых сіл, дапаможа прыняць дакладнае рашэнне, унясе ў жыццё разнастайнасць і новыя уражанні.

16 снежня, чацвер. Спрыяльны для стрыжкі дзень: яна абвострыць інтуіцыю і пранікліваць. Афарбоўка валасоў найлепшая натуральнымі фарбавальнікамі, любая іншая непажаданая.

17 снежня, пятніца. Асвятляем валасы і ствараем лёгкасць

на галаве, каб прыцягнуць тануючыя энергетычныя зарады. Калі незадаволеныя сабой і сваім настроем, тут вам абавязкова дапаможа ваш майстар.

18 снежня, субота. Выдатны дзень для новай стрыжкі. Разам з адстрыжанымі валасамі зможаце ачысціць сябе ад негатыву. Валасы стануць моцныя і здаровыя.

19 снежня, нядзеля. Нейтральны дзень для стрыжкі валасоў. Састрыжаныя кучары збіраюць на сябе як стануючы, так і адмоўную энергетыку, а плюс на мінус дае нуль.

20 снежня, панядзелак. Лепш адкласці візіт да цырульніка, а таксама ўсе маніпуляцыі з валасамі і пакінуць іх сёння ў спакоі.

21 снежня, аўторак. Стрыжка і афарбоўка валасоў непажаданыя, могуць негатывна паўплываць на вашу прывабнасць, настрой.

22 снежня, серада. Ідэальны дзень для тых, хто хоча стаць больш актыўным, пазітыўным і жыццерадасным. Стрыжка прыцягне поспех і добрыя уражанні, новыя сустрэчы і знаёмствы.

23 снежня, чацвер. Выдатны дзень для стрыжкі, афарбоўкі валасоў, можна смела адпраўляцца ў цырульню.

24 снежня, пятніца. Добры дзень для наведвання салона прыгажосці. Новая прычоска будзе ўдалая і дапаможа атрымаць аптымістычны настрой, дадасць упэўненасці ў сабе.

25 снежня, субота. Прыдатны дзень для новай прычоскі. Сёння спрыяльны дзень для аздарўленчых і агульнаўмацавальных працэдур для валасоў.

26 снежня, нядзеля. Калі незадаволеныя сабой, дапаможа толькі ваш майстар. На календары час каханні і добра, стрыжымся, каб адчуць сябе на хвалі цяпла і ўзаемаразумення з блізкімі.

27 снежня, панядзелак. Дзень спрыяльны для любых маніпуляцый з прычоскай. Змяніце колер, даўжыню, рабіце новую стрыжку.

28 снежня, аўторак. Новая прычоска дапаможа тым, хто жадае ўзмацніць асабістую любянасць, і прынясе поспех у абодзай супрацьлеглага попу.

29 снежня, серада. Дзень адпачынку і асалоды. Не стрыжыце і не пераафарбоўвайце валасы.

30 снежня, чацвер. Гэты перыяд для стрыжак лічыцца нейтральным. Рост валасоў можа значна прыпыніцца.

31 снежня, пятніца. Дзень выдатна падыходзіць для любых працэдур, звязаных з валасамі. Падстрыжваючыся, вы абудзіце ў сабе небывалы творчы патэнцыял, зможаце рэалізаваць незвычайныя ідэі.

Тэхналогіі будучыні

СУДНА БЕЗ ЭКІПАЖА

Запускаць першы беспілотны кантэйнеравоз

У будучыні ўсе аперацыі па загрузцы і разгрузцы судна плануецца даверыць аўтаномным тэхналогіям. У Нарвегіі да канца 2021 года збіраюцца адправіць у першы рэйс аўтаномнае электрычнае грузавое судна Yara Birkeland. Як паведамляе CNN, на борце не будзе экіпажа, а за перамяшчэннем будучы сачыць тры берагавыя цэнтры кіравання.

Плануецца, што Yara Birkeland здзейсніць сваё першае падарожжа паміж двума нарвежскімі гарадамі — даставіць груз з горада Хероя ў Брэвік ужо сёлет.

Судна распрацоўвала нарвежская кампанія Yara International — адзін з найбуйнейшых у свеце пастаўшчыкоў мінеральных угнаенняў. Пры яго стварэнні кампанія кіравалася ідэяй скарачэння шкодных выкідаў падчас перамяшчэння грузаў. Па даных Міжнароднай марской арганізацыі, на долю суднаходства ў цяперашні час прыпадае ад 2,5 працэнта да 3 працэнтаў сусветных выкідаў парніковых газаў.

Распрацоўка пачалася ў 2017 годзе, а першыя выпрабаванні планавалі правесці ў 2020-м. Аднак

пандэмія COVID-19 у спалучэнні з лагістычнымі праблемамі затрымала запуск.

Адзначаецца, што Yara Birkeland здольнае перавозіць 103 кантэйнеры і развіваць максімальную хуткасць у 13 вузлоў. Кантэйнеравоз будзе выкарыстоўваць акумулятар ёмістасцю 7 МВтг, што «прыкладна ў тысячу разоў больш, чым у аднаго электрамабільа», па словах Ёна Слетэна, кіраўніка завода Yara ў Порсгруне.

Пешапачаткова для загрузкі і разгрузкі судна спатрэбяцца людзі, аднак, як сцвярджае Слетэн, усе аперацыі ў будучыні будуць выкон-

вацца з выкарыстаннем аўтаномных тэхналогій.

Гэта не першае ў свеце аўтаномнае судна, паколькі ў 2018 годзе ў Фінляндыі ўжо спускалі на воду аўтаномны паром. Аднак стваральнікі называюць Yara Birkeland першым цалкам электрычным кантэйнеравозам. Пры гэтым у снежні 2019 года свой першы выпрабавальны рэйс здзейсніла кітайскае аўтаномнае электрычнае грузавое судна «Цзіньююнь 0 Хао», аб'явіўшы Yara Birkeland у сусветным першынстве.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

ДОМ № 1

ЯК У ЛЕГЕНДАРНЫ БУДЫНАК ЗБІРАЮЦА ўдыхнуць новае жыццё?

МІНСК, вуліца Чырвонаармейская, 6. З 1992 года па гэтым адрасе размяшчаецца гістарычны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Раней тут рыхтавалі будучыя філолагі. У гісторыю ўніверсітэта будынак увайшоў як «Першы дом БДУ», або «Дом № 1 БДУ», бо з яго пачынаўся ўніверсітэт. Тут працаваў і фактычна жыў на працоўным месцы першы рэктар універсітэта Уладзімір Пічэта (дарэчы, таксама гісторык-славіст), дзейнічалі бібліятэка і канцелярыя, праводзіліся заняткі на рабочым факультэце. У часы Вялікай Айчыннай вайны будынак быў моцна разбураны, а потым адноўлены на тым жа самым месцы, толькі колькасць паверхаў у ім павялічылася з двух да чатырох...

У пачатку лістапада бягучага года студэнты і выкладчыкі гістарычнага факультэта разам са сваімі музейнымі скарбамі пераехалі з Чырвонаармейскай на вуліцу Мендзялеева. Прыкладна ў гэты ж час у тэлеграм-канале з'явіліся «непрэзентабельныя» фота, з якіх вынікала, што ў набліжэйшай будучыні гісторыкаў будучы вучыць у невыносных умовах. У сітуацыі разбіраўся журналіст «Звязды».

НЕ ЗМАГЛІ Б ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ УМОВЫ

— Наша «змена прапіскі» — справа вымушаная, — тлумачыць дэкан факультэта **Аляксандр КАХАНОЎСкі**, — таму што гістарычны будынак чакае не проста капітальны рамонт, але і мадэрнізацыя. Пытанне з часовам пераездам абмяркоўвалася больш як год. Рыхтавалася праектна-каштараўная дакументацыя, рабілася экспертыза праекта. Быў абвешчаны конкурс, вызначаны падрадчыкі. 2021 год — год стагоддзя БДУ, магчыма, гэта сімвалічна, што і новая старонка ў жыцці «Першага дома БДУ» пачынаецца менавіта цяпер. Упершыню думка пра будынак-музей прагучала з вуснаў нашага рэктара Андрэя Караля. Ён пралапаваў: «А чаму б з «Дому № 1», дзе зараз размяшчаецца гістарычны факультэт, не зрабіць будынак-музей?» Далей яго ідэя пачала прапрацоўвацца і ўвасабляцца ў жыццё. Прадумалі канцэпцыю, заслажучы яе на рэктараце, прэзентавалі ў Міністэрстве адукацыі і на Рэспубліканскім аргкамітэце па святкаванні стагоддзя БДУ.

Будынак на Чырвонаармейскай — гісторыка-культурны аб'ект, помнік архітэктуры (гэта акалічнасць, дарэчы, таксама павялічыла тэрмін падрыхтоўкі пакета дакументаў). Таму яго капітальны рамонт з мадэрнізацыяй будзе праводзіцца пад кантролем Міністэрства культуры, у праекта ёсць навуковы кіраўнік. Фасад захаваецца, але будзе «абноўлены», вокны замяняць на драўляныя шклопакеты з паўтарэннем «малюнка». Дах памяняць, як і ўсе камунікацыі. Прызнаюся, мы разглядалі магчымасць не пераезджаць, але там чакаецца такі аб'ём работ, што мы не змаглі б забяспечыць умовы для вучэбнага працэсу.

ЧАСОВЫ ПРЫТУЛАК

Той, хто хоць аднойчы ў жыцці перажыў пераезд, можа зразумець памеры катастрофы!

— А ў нас усё было выдатна арганізавана, факультэт пераехаў хутка, — з гонарам канстатуе дэкан. — Канешне, усё збіралася і ўпакоўвалася загадзя. На навучанні з выкарыстаннем інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій студэнты знаходзіліся менш за тыдзень. Вучэбны працэс ішоў згодна з раскладам. Я назіраў карціну, як выкладчык з ноўтбука сядзіць на падаконніку і праводзіць свае заняткі.

— Выкладчыкі, работнікі і студэнты факультэта працавалі дружна і аператыўна. Праблема была яшчэ і ў тым, што мы заезджалі ў зусім пусты будынак, — заўважае намеснік дэкана па вучэбнай і выхаваўчай рабоце **Аліна ВЕРАМЕЙЧЫК**. — Да нас тут размяшчаўся Інстытут павышэння кваліфікацыі БДЭУ, які з'ехаў ужо адносна даўно, а яшчэ раней — школа для выхаванцаў дзіцячага дома-інтэрната, які быў побач. Перавозіць на новае месца нам прыйшлося абсалютна усё: сталы і крэслы, вучэбныя дошкі, мультыборды, інфармацыйныя стэнды... Для пераезду на факультэце па ўзгадненні з Мінгарвыканкама быў створаны студэнцкі складзе 30 чалавек.

Артур ЗІНЧАНКА, студэнт другога курса, шчыраваў у студэнтстве з першага дня.

— Праца ў добрым калектыве спрыяе хуткаму выкананню задач. У нас была матывацыя — дапамагчы роднаму факультэту, тым больш навошта хадзіць у спартзалу, калі ёсць такая выдатная магчымасць падтрымаць сваю фізічную форму? — жартуе ён. — Мы перавозілі мэбля, тэхніку, кнігі. Асабліва запомніўся цяжкі сейф, які цягнулі адразу восем чалавек. Калі трэба было, мылі вокны і падлогу. Канешне, не буду хаваць, што зробіць, які атрымалі, стаў для нас прыемным бонусам. У студэнтстве працавалі пераважна студэнты другога курса, але былі сярод нас і першакурс-

нікі, так і студэнты трэцяга курса. Прызнаюся, што я і мае аднакурснікі вельмі спадзяемся вярнуцца ў наш стары будынак.

Большасць студэнтаў і выкладчыкаў успрынялі пераезд факультэта як вымушаную неабходнасць. Але ў пачатку лістапада ў тэлеграм-каналах з'явіліся фота, з якіх вынікала, што ў набліжэйшай будучыні гісторыкаў будучы вучыць проста ў невыносных умовах. Кіраўніцтва факультэта пагаджаецца, што будынак — не новы, ён быў узведзены яшчэ ў 50-х гадах мінулага стагоддзя. Там ёсць шмат паточных аўдыторый, а вось маленькіх памяшканняў, наад-

жыць можна. Тым больш што гэта часовы прытулак...

На момант візіту журналістаў «Звязды» на чацвёртым паверсе яшчэ ішоў рамонт. Як нам патлумачылі, там будучы размяшчацца не толькі тэхнічныя памяшканні, але і некалькі вучэбных аўдыторый. І менавіта там былі зроблены «непрэзентабельныя» фота, якія распаўсюдзіліся ў тэлеграм-каналах.

У гістарычнага факультэта ніколі раней не было ўласнага стадыёна, а цяпер ён ёсць. Маецца і спартыўная зала. Магчыма, што і актывую залу таксама можна будзе задзейнічаць. Зараз вырашаецца пытанне з адкрыццём буфета.

Дэкан гістарычнага факультэта Аляксандр КАХАНОЎСкі.

варот, не хапае. Затое яго плошчы дазволілі пераехаць адразу ўсёма факультэту, што можна лічыць вялікай удачай. Звычайна пустуюць толькі будынікі, дзе раней размяшчаліся вытворчыя памяшканні, што абсалютна не падыходзіць ВУН. На момант пераезду будынак на Мендзялеева, 36 знаходзіўся яшчэ ў стадыі перадачы Беларускаму дзяржаўнаму ўніверсітэту, таму шосьці там перабудоўваць, перарабляць пад сабе гістфак не меў права. Максімум — касметычны рамонт па ўзгадненні з БДЭУ.

— Можна ва ўсім шукаць хібы і «зліваць» фатаграфіі ў сцява, а можна ўзяць анучу ў рукі і прынесці карысць, — з горчычу канстатуе Аляксандр Кахановіч. — Зразумела, што рукамі студэнтаў і выкладчыкаў на новым месцы зроблена вельмі шмат, ніякія тэхнічныя службы без іх дапамогі ніколі не справіліся б. Шчыравалі ўсе: і загадчыкі кафедраў, і супрацоўнікі дэканата. Вельмі дапамагло з пераездам і кіраўніцтва ўніверсітэта. Канешне, для нас усё больш родны наш будынак на Чырвонаармейскай, мы будзем па ім сумаваць, але і тут

ЗАІРНЁМ У ЗАЎТРА

І ўсё ж на гістфаку жыць днём не толькі сённяшнім, але аптымістычна заіраючы ў і заўтрашні.

— Гэты альбом дорага каштуе, бо ў працу над праектам было ўкладзена вельмі шмат душэўных і фізічных сіл, — з гонарам кажа Аляксандр Кахановіч, дэманструючы гасцям канцэпцыю факультэта-музея. — Ідэя заключалася ў тым, каб прадставіць ролю ўніверсітэцкай адукацыі ў гісторыі нашай краіны праз гістарычны першага нацыянальнага ўніверсітэта. Над дызайнам праекта працавала ТДА «Мастак-сэрвіс» з Полацка, але змястоўную частку будучы музейныя экспазіцыі падумалі нашы супрацоўнікі.

Прызнаем, што пабачанае моцна ўражае. Нават не верыцца, што ўдасца ўсё задуманае ўвасобіць у жыццё.

— На першым паверсе, аформленым у стылі мадэрн, будзе размяшчацца дэканат дэканата і заочнага аддзяленняў, аўдыторыі для асоб з абмежаванымі магчымасцямі, гардэроб, сучасны буфет з барнымі стойкамі і ўтульнае сту-

У пачатку лістапада ў тэлеграм-каналах «Звязды» на чацвёртым паверсе яшчэ ішоў рамонт. Як нам патлумачылі, там будучы размяшчацца не толькі тэхнічныя памяшканні, але і некалькі вучэбных аўдыторый. І менавіта там былі зроблены «непрэзентабельныя» фота, якія распаўсюдзіліся ў тэлеграм-каналах.

дэканат рэкрэацыя, — адзначае дэкан. — На другім паверсе — кабінет дэкана, намеснікаў, зала пасяджэння Савета факультэта (там жа будучы праходзіць і круглыя сталы), усе кафедры, вучэбныя аўдыторыі і імянная аўдыторыя Уладзіміра Пічэты. Менавіта тут распачынаецца музейная частка. Экспазіцыя, прысвечаная гадам стаўлення і развіцця ўніверсітэта, будзе размешчана ў холах і на лесвічных пралётах.

На трэцім паверсе раней была спартыўная зала з высокай столлю. Цяпер гэта памяшканне задзейнічаюць пад музей. Там размешчана багатая археалагічная, этнаграфічная і нумізматычная калекцыя. У дызайн-праекце будучага маштабнага музея прадгледжана эфектная падсветка. Антычныя скульптуры і экспанаты, прысвечаныя культуры Староўжытнага Усходу, зоймуць холы на трэцім паверсе. Можна не сумнявацца, што пасля мадэрнізацыі гэты аб'ект стане адным з самых папулярных турыстычных маршрутаў. А чацвёрты паверх будзе прысвечаны адукацыйным інавацыям. І яго стыль — хайтэк. У холах прадставяць экспазіцыю «Сучасны ўніверсітэт». Яна не застанецца пастаянна, а будзе змяняцца, бо і наша жыццё не стаіць на месцы.

— Калі ж казаць аб працягласці рамонт, то ёсць аптымістычны варыянт, што мы пераездзем назад, у адрамантаваны будынак, да мая 2022 года, але больш рэалістычны тэрмін — канец наступнага года, — кажа Аляксандр Кахановіч.

Нашы супрацоўнікі заўважаюць, што ў БДУ ёсць сучасныя карпусы. Напрыклад, той жа факультэт міжнародных адносін. Але на Чырвонаармейскай панаваў асаблівы ўніверсітэцкі дух. Таму ўсе — выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты — спадзяюцца, што адноўлены гістфак зможа захаваць чароўную атмасферу мінулага і падарыць усім яшчэ шмат добрых эмоцый.

Надзея **НИКАЛАЕВА**.
Фота **Югена ПЯСЕЦКАГА**.
Поўны тэкст і больш фота на сайце zviazda.by

Прафарыятацыя

Як кажуць арганізатары, конкурс па-свойму замяняў традыцыйны Дзень адчыненых дзвярэй, які штогод праводзіўся для будучыя курсантаў. Сёлета анлайн-курс прайшоў другі раз. На працягу трох тыдняў больш за 100 навучанцаў сярэдніх школ, гімназій, кадраўных вучылішчаў, сярэдніх спецыяльных і прафесіянальна-тэхнічных навуцальных устаноў спаборнічалі ва ўменні хутка і змястоўна рэагаваць на заданні.

— Конкурс прайшоў на платформе сацыяльнай сеткі «УКантакце» ў спецыяльна створанай для канкурсантаў групе, — расказваў падрабязнасці афіцыйны прадстаўнік інстытута **МУС Кірыл МАРЖАНАЎ**. — Яны адказвалі на пытанні, звязаныя з гісторыяй праваахоўных органаў, дэманстравалі сваё ўменне лагічна

«#ЭЛЕМЕНТАРНА_ВАТСАН»

Магілёўскі інстытут МУС арганізаваў анлайн-конкурс для жадаючых стаць міліцыянерамі

разважаць і хутка рэагаваць, рабілі фотаздымкі на платформе, здымалі відэаролікі пра сваю маюча радзіму. Канкурсанты рабілі як мага больш добрых спраў, бо гэта таксама была адна з умоў конкурсу. Актыўнасць удзельнікаў парадвала арганізатару, і яны вырашылі заахваціць не аднаго-трох

пераможцаў, а пяцёрку. У топ-5 увайшлі вучні сярэдніх школ № 3 і № 7 з горада Калінкавічы Гомельскай вобласці Уладзіслава Кураш і Алена Малашчанка, вучанца СШ № 2 з горада Мсціслава Магілёўскай вобласці Ганна Курцаўкова, навучанец гімназіі № 56 з Мінска Віктар Манькоўскі, а таксама навучанка Чырвонаарэжскай шко-

лы, што ў Жлобінскім раёне на Гомельшчыне, Дар'я Сніткова. Усе пераможцы былі запрошаны ў Магілёўскі інстытут МУС, дзе, акрамя ўрачыстага ўзнагароджання для іх была арганізавана экскурсія па ВУН. Работам таксама паказалі знакавыя мясціны Магілёва.

Нэллі **ЗІГУЛЯ**.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)
по поручению антикризисного управляющего ООО «Юрстайл групп» (220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404)
проводит в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) на основании определения Экономического суда Минской области от 30.07.2021 по делу № 290-17Б/2019 **ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ОДИМ ЛОТОМ ИМУЩЕСТВА ДУП «Передвижная механизированная колонна № 185» УП «Минскоблсервисстрой»** (222410, Минская область, г. Вилейка, пос. Чапаева, 50, УНП 690018995) в составе:

- здание мастерских с бытовыми помещениями (составные части и принадлежности); 2 склада, трансформаторная подстанция, 2 покрытия, 2 забора, электрические сети, инв. № 631/С-14025, общей площадью 872 кв. м;
- здание специализированное автомобильного транспорта – здание гаража на 10 автомашин, инв. № 631/С-14024, общей площадью 554,8 кв. м (далее – Объект).

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 621350100001000428 площадью 1,1173 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Вилейка, ул. Посёлок Чапаева, 50.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранный зона электрических сетей напряжением свыше 1000 вольт, площадь 0,0135 га; охранный зона объектов газоснабжающей системы, площадь 0,1496 га.

Начальная цена без НДС – 444 500,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 44 450,00 бел. руб.). (Начальная цена снижена 30 %.) Шаг аукциона – 5 (пять) процентов.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BEB3012108260016 9330000 в ЦБУ № 701 ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение в размере 3 (три) процентов от цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на публикацию.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляя паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителем, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяются Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 10.12.2021.

Аукцион состоится 16.12.2021 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 15.12.2021 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8029) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефоны для осмотра: (8029) 687 59 23, (8017) 396 61 34.

УНП 690018995

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества **Боброевского ОАО «Агромасервис»** (УНП 700003471), объявляет о проведении 15.12.2021 г. с 9.00 до 16.00 на электронной торговой площадке bankrotorg.by электронных торгов в форме аукциона.

Предмет торгов:

Лот 1. Комплекс имущества Боброевского ОАО «Агромасервис».

Ознакомьтесь с перечнем имущества, входящим в состав комплекса, можно по ссылке: https://bankrotorg.by/wp-content/uploads/2021/11/spisok-imushchestva-bobrovskego-oao-agromaservisa-torgi_15_12_21.pdf

Шаг аукциона: 5 % от начальной стоимости имущества.

Ознакомьтесь с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактными лицами по тел. +375296083100.

Продавец: Боброевское ОАО «Агромасервис».

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурюкова, д. 31, тел. +375296083100, contact@bankrotorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 10 % от начальной стоимости лота не позднее 14.12.2021 г. на р/с BY16 BNS3 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 01.12.21 по 17.00 14.12.21 г. на bankrotorg.by. К заявке на участие в торгах прилагаются (для юридических лиц) и направляются в отсканированном виде по адресу: contact@bankrotorg.by следующие документы:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;
- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета электронных торгов, по итогам их проведения;
- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП.

Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме составили: стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счет-фактуре; аукционный оборот 0,5 % от цены реализации предмета торгов; за размещение объявления о проведении торгов в базе данных ЕПРСБ 360,00 бел. руб.; 2800,00 бел. руб. за оценку.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение десяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель (претендент) обязан оплатить предмет торгов в полном объеме в сроки, установленные договором купли-продажи.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона)

по поручению **ОАО «Строительный трест № 14»** (продавец) извещает о проведении **31 декабря 2021 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2**

ЛОТ № 1: Изолированное помещение с инвентарным номером 350/D-152755 площадью 266,7 кв. м, назначение – Помещение общественного питания, наименование – Помещение общественного питания. Составные части и принадлежности: 2 крыльца площадью 14 кв. м

Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Привокзальная, 3а
Информация о земельном участке: кадастровый номер 340100000001000446, площадь 0,1933 га; целевое назначение – для эксплуатации и обслуживания общности

Начальная цена продажи с учетом НДС:	579 600,00 бел. руб.
Задаток (1 %) с учетом НДС:	5 796,00 бел. руб.

Продавец: ОАО «Строительный трест № 14», г. Гомель, ул. Тельмана, 4. Контактные телефоны: +375 29 338-64-56; +375 232 34-66-02.

Шаг аукциона – 5 %.

Для участия в аукционе необходимо: оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона (ООО «Деловая оценка»): р/с BY60BEL3012132265000226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, ул. Советская, 71. БИК BELBY2X, УНП 490870026.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Применяются следующие условия аукциона: 1. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.

2. Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем (далее ИП) Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юр. лица или ИП, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии обязательных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным ИП – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (сроке действия, полномочиях представителя (его руководителем)); представителем гражданина или ИП Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или ИП – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Приказом или иным документом (физического лица, или заверенная выписка из решения общего собрания, управления либо иного органа управления юр. лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента подписания договора купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение в размере 2 % от цены продажи предмета аукциона организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в окончательной стоимости объекта. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества о ограниченной ответственности «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Дополнительная информация по контактному телефону организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (414) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62 и на сайте www.deloocena.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 13 декабря 2021 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего УП «Ошмянский дрожжевой завод»

Сведения о продаваемом имуществе

Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества: капитальное строение с инвентарным номером 442/С-9363 общей площадью 136,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Островский р-н, Гудайский с/с, п. Гудай, ул. Школьная, 9/2, наименование материального склада, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; капитальное строение с инвентарным номером 442/С-9362 общей площадью 155 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Островский р-н, Гудайский с/с, п. Гудай, ул. Школьная, 9/1, Материальный склад соли, наименование – материальный склад соли, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности: ограждение (а), ограждение (б), ворота (в), ворота (г); капитальное строение с инвентарным номером 442/С-9404 общей площадью 16 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Островский р-н, Гудайский с/с, п. Гудай, ул. Школьная, 9, наименование – административно-бытовое здание, назначение – здание административного хозяйственного: котел Е1/9, инв. номер 508, устройство водосточное XBD ФС 1015/40МС, инв. номер 511, насос П6-ПВ, инв. номер 499, насос Grundfos SQ 3-55 1.15kW, инв. номер 460, лебедка тяговая r/n 2 т ЛМ-2, инв. номер 20018, емкость цилиндрическая для хранения мелассы 423,8 куб. м, инв. номер 200127, емкость цилиндрическая для хранения мелассы 423,8 куб. м, инв. номер 200128, емкость цилиндрическая для хранения мелассы 807,1 куб. м, инв. номер 328, емкость цилиндрическая для хранения мелассы 1 723,4 куб. м, инв. номер 329, емкость цилиндрическая для хранения мелассы 1 014 куб. м, инв. номер 273, емкость цилиндрическая для хранения мелассы 1 702,5 куб. м, инв. номер 325, емкость кубическая для слива мелассы, инв. номер 413

Сведения о земельном участке: право постоянного пользования на земельный участок площадью 0,3680 га, кадастровый номер – 424681306601000441, целевое назначение земельного участка – для размещения объектов неустановленного назначения (содержания и обслуживания зданий и сооружений)

Начальная цена:	302 000,00 бел. руб. с учетом НДС.	Сумма задатка:	30 200,00 бел. руб.
-----------------	------------------------------------	----------------	---------------------

Продавец имущества: УП «Ошмянский дрожжевой завод», ул. Борунская, 15, 231103, г. Ошмяны.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результатов торгов, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего УП «Ошмянский дрожжевой завод», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов);
- заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов);
- копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей);
- копию устава (для юридических лиц);
- копию платежного документа о внесении задатка, документа, подтверждающего полномочия представителя (его руководителем) или физическое лицо, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 13.12.2021.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 13 декабря 2021 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов). Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 01.12.2021 по 09.12.2021 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (044) 533 04 14.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (044) 533 04 14, (1593) 4 51 26 (УП «Ошмянский дрожжевой завод»). Дополнительная информация размещена на сайте www.mgcn.by в разделе «Недвижимость в собственности».

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 9 декабря 2021 года на 23-м открытом аукционе проводит 22-й от 25 ноября 2021 года повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
280	Перерабатывающая станция горячего ПСГ-160 (130) скл. с/о 24 на ЗиЛ-130, ш. 1938712, дв. 540234, 1982 г., 4 кат., 44 436 кв. м, 626,53 м ³	н. п. Крашней Берег, в/к 55461	5 200,00	1 040,00
281	Перерабатывающая станция горячего ПСГ-160 (130) скл. с/о 176 на ЗиЛ-130, ш. 2037328, дв. 744121, 1982 г., 4 кат., 34 481 кв. м, 2518,7 м ³	н. п. Крашней Берег, в/к 55461	5 200,00	1 040,00
284	Грузовой автоопливозаправщик MAZ 5334-TZA 7,5, кузов (рама), М/с 126535, рег. № АК 9636-3, 1990 г., пробег 31 790 км	ГАУСС «Авиация» МЧС РБ, г. Минск, ул. Липковская, 12	13 615,00	2 723,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, б-й этаж, 9 декабря 2021 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до 15.00 6 декабря 2021 года.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 9 декабря 2021 г. с 9.15 до 10.00.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB301200202R20010226000, российские рубли – р/с BY60BELB301200202R20040226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBY2X, УНП 101093970, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 3010181040000000225. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893, к/сч ОАО «Банк БелВЭБ» № 30111810800000000659. SWIFT/BIC: SBRFRUMM, Баз. НДС.

Справки по тел./факсу: (017) 319 35 41, +375 (414) 5837745.

Извещение опубликовано на сайте: <http://www.gki.gov.by/ru/> и <https://bsk.by/>.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ
Унитарное предприятие
«Могилевское отделение БелТПП»
09 декабря 2021 в 14.00

проводит торги по продаже следующего объекта

Лот № 1: капитальное строение с инвентарным номером 723/С-10530, площадью – 1271,3 кв. м, назначение – **ЗДАНИЕ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЕ ЖИВОТНОВОДСТВА**, наименование – откорм, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 72468300001000014 по адресу: Могилевская обл., Мстиславский р-н, Подсолновский с/с, 5, северо-западнее д. Бель, откорм.

Начальная цена продажи лота № 1 снижена на 20 % и составляет без учета НДС (20 %): 12 640,00 (двенадцать тысяч шестьсот сорок белорусских рублей 00 копеек), задаток 1264,00 (одна тысяча двести шестьдесят четыре белорусских рубля 00 копеек).

Собственник имущества: открытое акционерное общество «Натопа-Агр», 213481, Мстиславский р-н, Могилевская обл., аг. Подсолново, тел. для осмотра объектов продажи (8-02240) 53-115.

Организатор торгов: Унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Цюльковская, 1, сайт: www.mogilevcci.by.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Цюльковская, 1, к. 203, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лот № 1 продается без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представляющие организаторов торгов, а также физические лица и физические лица, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копия платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» № BY55FJCB3012301857100000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ 300 г. Могилев, БИС: RJCBBY2X, УНП 700016628; Физические лица – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организующих унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: www.mogilevcci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты предмета торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся в 09 декабря 2021 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковская, 1, к. 203, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковская, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – до 08 декабря 2021 до 12.00.

Регистрация участников торгов 09 декабря 2021 с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковская, к. 104, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778042, +375 209 6927492 (А1).
 Дополнительная информация размещена на сайте организатора в разделе «Торги» по адресу: https://mogilevcci.by/

Извещение о предыдущих торгах по объекту было размещено в газете «Звезда» от 07.10.2021 г.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1:

- капитальное строение, инв. № 420/С-4047 (назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание свинарника-откормочника), общей площадью 1422,5 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, д. Крупово;

- капитальное строение, инв. № 420/С-4049 (назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание свинарника-маточника), общей площадью 1072,5 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, д. Крупово;

- капитальное строение, инв. № 420/С-4048 (назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание склада-гумена для кормов с кормокухней и кормоцехом), общей площадью 616,4 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, д. Крупово;

- капитальное строение, инв. № 420/С-75552 (назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – артезианская скважина № 24041/72), общей площадью 0,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, 13А, в р-не аг. Крупово.

Лот № 1 расположен на земельных участках:

- кадастровый № 42368430005000004, площадью 2,4628 га (назначение – для обслуживания свинофермы), расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, в р-не аг. Крупово. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав и использования: земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов, код – 1; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6; земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6;

- кадастровый № 42368430005000005, площадью 0,3597 га (назначение – для обслуживания артезианской скважины), расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, в р-не аг. Крупово. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в прибрежных полосах водных объектов, код – 1; земли, находящиеся в зонах санитарной охраны поверхностных водных источников водоснабжения хозяйственно-питьевого назначения, код – 3

Начальная цена продажи – 79 488 руб. (семьдесят девять тысяч четыреста восемьдесят восемь рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 7 948 руб. (семь тысяч девятьсот руб. восемь рублей)

Продавец – ОАО «Лидя-агротехсервис», 231300, г. Лидя, ул. Фурманова, 17, тел. 8-0154-61-14-39

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLVB30120500833 22501001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 14 декабря 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <http://grino.by/auction/>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 20.03.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 10 декабря 2021 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».
 Дополнительная информация <http://grino.by/>

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА
ОАО «БЕЛАРУСЬРЕЗИНОТЕХНИКА»

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 19113330), 220089, Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY

Продавец: ОАО «Беларусьрезинотехника» (УНП 700069297), 213829, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 1002 в лице управляющей Шакова Ольга Петровна.

Повторные электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019/6 в экономическом суде Могилевской области будут проведены: **16 декабря 2021 г. 09.00-16.00** на электронной торговой площадке BELTORGLBY

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС	Минимальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Рельсы Р-43, 131 271 кг, бывшие в эксплуатации, номенклатурный номер 10249826	129 013,14	86 008,76
2	Весы вагонные РС150, бывшие в эксплуатации, инв. № 8024	8316,00	5544,00
3	Тепловоз ТМ23, 1973 г. в., заводской номер 1157, бывший в эксплуатации, номенклатурный номер 10506629	50 868,00	33 912,00

Местонахождение предметов торгов – Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102, тел. для ознакомления +375 29 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 02.12.2021 г. 09.00 по 15.12.2021 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB3012185459013930000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация». Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот. Победитель торгов обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 10 календарных дней со дня завершения электронных торгов. Победитель торгов (президент на покупку), обязан оплатить предмет торгов в соответствии с условиями договора купли-продажи, но не позднее 30 календарных дней, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОСТИ
ИООО ««Диалог-Могилев»,
который состоится 20 декабря 2021 г.

Организатор аукциона – ИП Колесников Марат Михайлович, тел. +375 (44) 719-44-14

Предмет аукциона: Лот № 1. Часть административного здания с подвалом, расположенная по адресу:

212030, г. Могилев, пер. Комиссарятский, дом 10, общ. площадью 600 м², на земельном участке на праве постоянного совместного пользования, общей площадью 0,1096 га

Начальная цена с НДС 20 % 561 000,00 бел. руб. Шаг аукциона 35 000,00 бел. руб.

Задаток: 5 000 (пять тысяч) белорусских рублей. Перечисляется на р/с BY33FJCB30123000301000000933 в ОАО «Приорбанк», Р/СБВБ2X. Получатель – ИООО «Диалог-Могилев», УНП 700008764. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе 20 декабря 2021 г. по продаже имущества ИООО «Диалог-Могилев»

Контакты для получения информации и ознакомления заинтересованных лиц с предметом и порядком аукциона +375 (44) 719-44-14, kolcsnikov.marat@yandex.ru

5 января 2022 г. № 1-Н/2022

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с продажей права заключения договора аренды земельного участка в г. Гомеле

№ лота	Наименование объекта/адрес земельного участка: г. Гомель	Целевое назначение	Кадастровый номер, площадь земельного участка	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку док-ции, руб.	Наличие ограничений, обременений
1	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Красный Маяк, ул. Красносельская, 8	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	321089204601000126, 0,0818 га	11 179,10	1 100,00	3 948,07	Зона санитарной охраны водопроводных сооружений, обременение в связи с присутствием на земельном участке фундамента, следов земляных работ
2	Не завершенный строительством жилой дом в районе индивидуальной жилой застройки Романовичи, У-87 (по генплану)		340100000008006599, 0,0840 га	9 644,13	960,00	3 963,07	Зона санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения, охранная зона линий, сооружений электропередачи и радиосвязи, обременения в связи с размещением на земельном участке фундамента, присутствием следы проведения земляных работ

1. Организатор аукциона – Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

1.1. **Начальная цена** предмета аукциона лота № 1 определяется исходя из кадастровой стоимости земельного участка и земельного участка согласно заключению об оценке РУП «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в размере 7 532,87 бел. руб. и начальной цены права заключения договора аренды земельного участка в размере 3 646,23 бел. руб.

1.2. **Начальная цена** предмета аукциона лота № 2 определяется как сумма начальной цены не завершенного строительством жилого дома согласно заключению об оценке РУП «Гомельское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в размере 6 821,73 бел. руб. и начальной цены права заключения договора аренды земельного участка в размере 2 822,40 бел. руб.

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов на земельном участке в г. Гомель, предоставляемом в аренду сроком на 99 лет, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220. Получить в установленном порядке разрешительную документацию на проведение проектно-исследовательских работ и разработку строительного проекта на строительство многоквартирного жилого дома. Желаяющим предварительно ознакомиться с документами обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. № 3-6 № 3-14).

3. Аукцион состоится 5 января 2022 г. в 14.30 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели Республики Беларусь и юридические лица, а также иностранные юридические лица, иностранные граждане. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников, подавшие в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» в указанные в извещении сроки, следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на р/с BY74 BRP301203 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белгоспромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИС: BAREBY2X. **Получатель платежа** – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». **Наименование платежа** – оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указанием транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Белгоспромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе (в случае непобеды на аукционных торгах) – это только для физических лиц. **Индивидуальные предприниматели и юридические лица** производят оплату задатка со своего расчетного счета.

Перечень документов, представляемых участниками:

4.1. заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; **гражданин Республики Беларусь** – копия паспорта, **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность.

4.2. представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.3. индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.4. представители индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;

4.5. представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованием в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

5. Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права, обязанности и ответственность сторон, в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. **Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:**

6.1. в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов: - часть оплаты предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке за земельный участок), за вычетом суммы, причитающейся за незавершенное строительство незаконсервированного многоквартирного жилого дома; - часть оплаты за предмет аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного многоквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона, за вычетом расходов, понесенных на оплату оценки;

- возместить расходы, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;

6.2. компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников).

6.3. После совершения победителем аукциона действий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка, и представления организатору аукциона и в местный исполнительный комитет копии платежных документов, но не позднее двух рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона местный исполнительный комитет заключает договор аренды земельного участка.

6.4. Гомельским горисполкомом может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

7. **Заявления для участия в аукционных торгах принимаются Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 3 декабря 2021 г. по 3 января 2022 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 до 16.30 (обед 12.00-13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. 3-6, 3-14.**

Контактный телефон +375 232 30-12-46. Информация размещена на сайте: www.geodezcentr.by, gomelbtlz.by и газета «Звезда»

Крынічка

Выдавецкі рэдакцыя Брыга ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Што рабіць з харчовымі адходамі зімой

Большасць гаспадароў арганізоўвае кампаставую кучу ў самым далёкім і незаўважным кутку ўчастка. Улетку, калі адходы, якія раскладаюцца, маюць непрывабны выгляд і пах, гэта цалкам вытлумачальна і даволі практычна. А вось зімой з транспарціроўкай адходаў да пункта збору могуць узнікнуць праблемы. Расчышчаць дарожку праз увесь участак ужо не так проста, ды і ляжалыя адходы могуць прыцягнуць грызуноў, птушак, вулічных сабак. Пазбегнуць гэтых праблем можна, стварыўшы альтэрнатыўную сістэму захоўвання харчовых адходаў на вясенска-зімовы перыяд.

кучы, утвораць ледзяную скарынку, што істотна затрымае пачатак вясновага высыпання кампосту.

Кантэйнер можна замяніць звычайнай пластыкавай ці металічнай бочкай, напрыклад, той, у якой улетку вы настойваеце арганічныя ўгнаенні ці назапашваеце дажджавую ваду для палівання. Каб не пэдкаць саму бочку і не мець праблем з выцяканнем вадкасці, устаўце ў яе шчыльны смецэвы мяшок (аб'ёмам 200-300 л). Калі прыйдзе вясна і кампаставая куча расстане, вы зможаце вылажыць у яе змесціва бочкі.

Другі спосаб таксама даволі прасты, хоць і запатрабуе большай колькасці пакетаў. Пастаўце на кухні невялікае вядзерца (аб'ёмам да 5 л), у якое можна ўставіць біяраскладальныя пакеты, і адпраўляйце харчовыя адходы туды. Калі пакет запоўніцца на 3/4, завязвайце яго і выносьце на халад.

На абгароджанай пляцоўцы ў ценявой частцы ўчастка складвайце пакеты адзін на другі. У халаднае надвор'е яны хутка пасамарзаюць,

аднак на выпадак адлігі нядрэнна было б засыпаць кожны наступны пласт снегам.

Захоўваць пакеты можна як на вуліцы, так і ў хляве ці іншым памяшканні, што не ацяпляецца, аднак у другім выпадку неабходна пакласці на падлогу пласт плёнкі ці іншага гідраізаляцыйнага матэрыялу.

Калі прыйдзе вясна, пакеты трэба будзе адвезці ў кампаставік, загрузіць у асобны адсек і перамяшаць віламі. Пакеты, якія сталі кволяны на морозе, парвуцца, і іх можна будзе выдаліць, а арганіку пакінуць для перапраўвання. У гэты ж адсек адпраўляецца змесціва бочкі для кампаставання.

А яшчэ можна ў канцы восені выкапаць канаўку на адной з найбольш блізкіх да расчышчанай дарожкі градак: прыкладна метры два дыягнэй, 30 см шырынёй і 30-40 см глыбінёй. Усю зіму можна выкідаць туды ачысткі. Гэтай канаўкі хопіць на ўсю зіму. Вясной закопваем канаўку. Атрымліваецца ўгноеная градка пад агуркі, радыску і да т. п. І някая перацягвання смецця. А ўраджай які добры!

Правільна абранае месца для зімовага кампаставання павінна знаходзіцца на паўночным баку ўчастка, у цені ад будынкаў, аднак недалёка ад дома, побач з дарожкай, якую заўсёды чысцяць ад снегу і лёду.

Арганізаваць зімовае захоўванне харчовых адходаў можна двума спосабамі — у бочцы і на адкрытай пляцоўцы ў снезе. У ідэале можна выкарыстоўваць абодва варыянты, увосень пакаўшы з першага, а затым паступова перайшоўшы да другога.

Самы прасты варыянт — пластыкавы кантэйнер з вачкам для захоўвання арганічных рэшткаў. У яго можна высыпаць і зліваць рэшткі ежы, ачысткі, мясныя і рыбныя адходы, сапаваныя кансервы або падгнітую гародніну. Бак спакойна прастаяць усю зіму, а ўвесну, калі снег расстане, вы зможаце выліць яго змесціва ў асноўную кампаставую кучу.

Чаму не варта рабіць гэта зімой? Вадкасці, якія замарзаюць на паверхні

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра 27 лістапада. Месяц у сузор'і Шаляў.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	9.05	16.52	7.47
Віцебск —	9.01	16.35	7.34
Магілёў —	8.55	16.42	7.47
Гомель —	8.44	16.46	8.02
Гродна —	9.19	17.09	7.50
Брэст —	9.12	17.17	8.05

Імяніны

Пр. Мікалая, Платона, Рамана, К. Наталлі, Эдмунда, Элігума.

Фота Насіста ГРУК

ЗАЎТРА

...у суседзях

Даты

Падзеі

Людзі

1 СНЕЖНЯ

1856 год — у будынку бібліятэкі Віленскага ўніверсітэта адбылося афіцыйнае адкрыццё Віленскага музея старажытнасцяў. Заснаваны ў 1855 годзе А. П. Тышкевічам. Асабістыя калекцыі музея перадалі браты Тышкевічы, У. Сыракомля, А. К. Кіркор, Т. Нарбут, Ф. Багушэвіч і іншыя. У канцы XIX ст. у фондах музея знаходзілася больш за 12 тысяч экспанатаў: старажытныя рукапісы, інкунабулы і рэдкія выданні XV—XVIII стст., багатыя калекцыі зброі, слухчых паясоў, карэліцкіх габеленаў, графікі, скульптуры, партрэтаў магнацкіх родаў і гербаў беларускіх гарадоў. Прадметы былі сістэматызаваныя па калекцыйнай прыкмеце, што адпавядала дасягненням экспазіцыйнай практыкі тагачаснай Еўропы.

1926 год — выйшаў на экраны першы беларускі мастацкі фільм «Лясная быль» (рэжысёр Ю. Тарыч, паводле апавесці М. Чарота «Свінапас»).

1931 год — нарадзіўся Валяцін Мікалаевіч Малышаў, заслужаны архітэктар БССР. Скончыў Ленінградскі інстытут жывапісу, скульптуры і архітэктуры імя Рэпіна. З 1958 года працаваў у інстытуце «Белдзяржпраект», у тым ліку быў галоўным архітэктарам. Асноўныя работы: у Мінску — Палац спорту, кінатэатр «Кастрычнік», генплан акадэмаграфіка па вул. Жодзінскай; конна-спартыўны манеж у Ратамцы пад Мінскам, серыя буінапанэльных жывых дамоў для Гродна, Гомеля, Брэста, Бабруйска; санаторыі «Беларусь» у Друскінінкі і Юрмале.

1946 год — нарадзіўся (в. Брылькі Валожынскага раёна) Якаў Валяцінвіч Радзіна, беларускі матэматык, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. Аўтар каля 150 навуковых прац па функцыянальным аналізе,

дыферэнцыяльна-аператарных ураўненнях і тэорыі аб'агульненых функцый. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсомола Беларусі, Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1891 год — амерыканскі школьнік настаўнік Джэймс Нэйсміт, каб заняць вучняў у час перапынку, прыдумаў гульні баскетбол.

1934 год — забойства ў Ленінградзе партыйнага кіраўніка горада С. М. Кірава. Забойства Кірава паслужыла нагодай для пачатку масавых рэпрэсій у СССР.

1896 год — нарадзіўся Георгій Канстанцінавіч Жукаў, вядомы савецкі военачальнік, Маршал Савецкага Саюза, чатырохразовы Герой Савецкага Саюза. У 1926—1931 гадах выкладаў ваенна-дапрызычную падрыхтоўку ў БДУ, у 1930—1936-м камандаваў кавалерыйскімі дывізіямі ў Мінску і Слуцку, у 1938—1939 гадах займаў пасаду намесніка камандуючага кавалерыйскімі войскамі Беларускай ваеннай акругі. У час Вялікай Айчыннай вайны быў намеснікам Вярхоўнага галоўнакамандуючага, распрацоўваў планы найбольш буйных аперацый, кіраваў прырывам блакады Ленінграда, дзеяннямі войскаў у Курскай бітве, вызваленнем Беларусі, Вісла-Одэрскай аперацыяй, узяццем Берліна. У 1945 годзе прымаў Парад Перамогі. У 1955—1957-м — міністр абароны СССР.

ПУБЛІ СІР:

«Вар'ят той, хто, не ўмеючы кіраваць сабой, хоча кіраваць іншымі».

УСМІХНЕМСЯ

У кафэ заходзіць мужык.

— Можна мне кавы?
— Калі ласка, ваша кавя.

— Выбачайце, я перадумаў, а можна каву памяняць на піва?

— Няма праблем, вось вам піва.
Вы п'івае піва, ідзе на выхад.

— Мужчына, за піва заплаціце!

— Я ж за яго вам каву дадаў.

— Ну, тады заплаціце за каву!

— А кавы я не піў.

— Чаму заўсёды ўсё павінна быць так, як вы хочаце?

— Я зусім не супраць, каб было нават крыху лепш!

Ніколі не замінай жончы фарбаванка, інакш чужыя жанкі будуць падабацца табе больш.

Калі б у печані былі рукі, яна б задушыла горла.

